

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO KRAJOWYM PLANIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

RCB
Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

KRAJOWY PLAN
ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

2017

KPZK jest narzędziem wspomagającym system zarządzania kryzysowego umożliwiającym udzielenie organowi administracji publicznej odpowiedzi na pytanie dotyczące potencjalnych zagrożeń mogących wystąpić w obszarze jego działalności oraz jakie jego instytucja powinna podjąć działania w celu:

- *przeciwdziałania powstaniu sytuacji kryzysowej,*
- *przygotowania do przejęcia nad nią kontroli,*
- *reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej,*
- *ograniczenia skutków tej sytuacji oraz usuwania szkód, w tym odtworzenia zasobów i infrastruktury krytycznej.*

WARSZAWA 2018

I. WSTĘP.....	3
II. ALGORYTM POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ (FAZA REAGOWANIA LUB ODBUDOWY)	4
II.1. URUCHAMIANIE MODUŁÓW ZADANIOWYCH	4
II.2. URUCHAMIANIE STANDARDOWYCH PROCEDUR OPERACYJNYCH	5
III. SŁOWNIK NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ.....	6
IV. KPZK W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH	7
V. CZĘŚĆ A KRAJOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO:	9
V.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ	9
V.2. OCENA RYZYKA.....	9
V.3. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO DLA FAZ: ZAPOBIEGANIE I PRZYGOTOWANIE	10
A. SIATKA BEZPIECZEŃSTWA.....	10
B. KATALOG ZADAŃ I OBOWIĄZKÓW UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	11
VI. CZĘŚĆ B KRAJOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.....	11
VI.1. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO DLA FAZ: REAGOWANIE I ODBUDOWA.....	11
VI.2. KATALOGI I MODUŁY ZADANIOWE	12
A. KATALOG	12
B. MODUŁ ZADANIOWY.....	14
VI.3. ZESTAWIENIE ZAGROŻEŃ Z SIATKI BEZPIECZEŃSTWA I PRZYPISANYCH IM KATALOGÓW (DZIAŁÓW ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ/INSTYTUCJI)	15
VI.4. ZADANIA W ZAKRESIE MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ	16
VI.5. WSPÓŁDZIAŁANIE MIĘDZY SIŁAMI UCZESTNICZĄCYMI W REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ	17
VI.6. TRYB URUCHAMIANIA NIEZBĘDNYCH SIŁ I ŚRODKÓW, UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ	17
VI.6.1. SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ WŁAŚCIWEGO MINISTRA SIŁ I ŚRODKÓW WSKAZANYCH W KPZK	17
VI.6.2. SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ RADĘ MINISTRÓW SIŁ I ŚRODKÓW WSKAZANYCH W KPZK	18
VI.6.3. PROCEDURA UZGADNIANIA DECYZJI WŁADZ KRAJOWYCH O ZWRÓCENIE SIĘ O POMOC MIĘDZYNARODOWĄ ..	19
VI.6.4. PROCEDURA WYSTĘPOWANIA I OTRZYMYWANIA POMOCY ZA POŚREDNICTWEM ERCC-ECHO	19
VI.6.5. PROCEDURA WYSTĘPOWANIA I OTRZYMYWANIA POMOCY ZA POŚREDNICTWEM WIĘCEJ NIŻ JEDNEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO	20
VI.6.6. URUCHAMIANIE SIŁ ZBROJNYCH RP DO WSPARCIA DZIAŁAŃ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ	20
VI.6.7. ZESTAWIENIE ORGANÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ROZWIĄZANIE SYTUACJI KRYZYSOWEJ NA ODPOWIEDNIM POZIOMIE ADMINISTRACYJNYM KRAJU Z PODSTAWĄ ICH DZIAŁANIA	21
VI.7. ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH	21
VI.8. PROCEDURY REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO – STANDARDOWE PROCEDURY OPERACYJNE, W TYM ZWIĄZANE Z OCHRONĄ INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ	22
VI.9. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI	25
VI.10. ORGANIZACJA SYSTEMU MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA	25
VI.11. ZASADY INFORMOWANIA LUDNOŚCI O ZAGROŻENIACH I SPOSOBACH POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻEŃ....	26
VI.12. ORGANIZACJA EWAKUACJI Z OBSZARÓW ZAGROŻONYCH.....	26
VI.13. ORGANIZACJA RATOWNICTWA, OPIEKI MEDYCZNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ.....	26
A. ORGANIZACJA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO.....	26
B. ORGANIZACJA OPIEKI MEDYCZNEJ	27
C. ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	27
D. ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ	28
VI.14. ZASADY ORAZ TRYB OCENIANIA I DOKUMENTOWANIA SZKÓD	28
VI.15. PROCEDURY URUCHAMIANIA REZERW STRATEGICZNYCH.....	28
VI.16. PRIORYTETY W ZAKRESIE OCHRONY ORAZ ODTWARZANIA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ.....	28

I. WSTĘP

Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego (KPZK) został sporządzony w oparciu o art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209).

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa opracowało Plan zgodnie z dyspozycją art. 11 ust. 2 pkt 1 lit. b ww. ustawy.

Został on przygotowany w szczególności na potrzeby Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów. Jest także dokumentem wyjściowym w procesie planowania cywilnego na szczeblu centralnym i wojewódzkim.

Dotyczy wszystkich faz zarządzania kryzysowego: zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy pogrupowanych w dwóch częściach (A i B).

Część A odnosi się do przedsięwzięć realizowanych w fazach: **zapobieganie i przygotowanie**.

Koncentruje się na działaniach realizowanych na rzecz minimalizacji ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowej, przedstawiając równocześnie krótką charakterystykę potencjalnych zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, opisanych szerzej w przyjmowanym przez Radę Ministrów niejawnym *Raporcie o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego*.

Część B zawiera rozwiązania stosowane w ramach faz: **reagowanie i odbudowa**.

Opisuje działania administracji w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Siatka bezpieczeństwa pozwala określić instytucje, które w danej sytuacji powinny podjąć współpracę, a także opisuje ich konkretne zadania.

Część B zawiera także:

- 1) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń;
- 2) procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych w formie modułów zadaniowych;
- 3) współdziałanie między siłami, uczestniczącymi w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej;
- 4) tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej;
- 5) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
- 6) procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – Standardowe Procedury Operacyjne, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej;
- 7) organizację łączności;
- 8) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania;
- 9) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń;
- 10) organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych;
- 11) organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej;
- 12) zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód;
- 13) procedury uruchamiania rezerw strategicznych;
- 14) priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej;
- 15) wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego.

II. ALGORYTM POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ (FAZA REAGOWANIA LUB ODBUDOWY)

II.1. URUCHAMIANIE MODUŁÓW ZADANIOWYCH

MINISTER

KIEROWNIK URZĘDU CENTRALNEGO

WOJEWODA

KRYZYS

KROK 1

Czy instytucja jest zaangażowana w reagowanie?

1. ZADANIA! str. 6-10 części B KPZK

BEZPIECZEŃSTWA

ZADANIA		BEZPIECZEŃSTWA	
Numer katalogu	Podmiot	Numer modułu zadaniowego	Podmiot
1. Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, mieszkalnictwo	III	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
2. Budżet	IV	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
3. Energia	V	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
4. Finanse publiczne	VI	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
5. Gospodarka	VII	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
6. Gospodarka morską	VIII	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

SIATKA BEZPIECZEŃSTWA

Aby określić czy dany podmiot jest przewidziany do reagowania, należy odszukać w SIATCE BEZPIECZEŃSTWA występujące zagrożenie, a następnie znaleźć instytucję lub dział administracji rządowej, będący w naszej kompetencji. Następnie odczytujemy odpowiadający instytucji lub działowi administracji rządowej numer KATALOGU oraz numery MODUŁÓW ZADANIOWYCH przewidziane do realizacji

KOLOR CZERWONY = PODMIOT WIODĄCY

KOLOR SZARY = PODMIOT WSPÓŁPRACUJĄCY

KROK 2

Jakie zadania należy zrealizować?

str. 42-58 części B KPZK

Przechodzimy do odpowiedniego KATALOGU i odczytujemy treść MODUŁÓW ZADANIOWYCH wskazanych do realizacji w SIATCE BEZPIECZEŃSTWA. Dodatkowo wszystkie podmioty zobowiązane są do uruchomienia zadań zawartych w KATALOGU I – wspólnym dla wszystkich podmiotów.

KATALOG XI – ZADANIA MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
Zadanie główne: Zabezpieczenie dóbr kultury i archiwów państwowych przed skutkami zagrożeń	
Moduły zadaniowe:	
1. Uruchomienie i nadzór nad realizacją planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.	
2. Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie likwidacji szkód powstałych w wyniku sytuacji kryzysowej w dobrach kultury i dziedzictwie narodowym.	

KATALOG

KROK 3

Uruchomienie modułów zadaniowych

MODUŁ ZADANIOWY

KPZK określa nazwy modułów, wskazując tym samym zadania poszczególnych podmiotów.

Ich rozwinięciem są moduły zadaniowe stanowiące część planu zarządzania kryzysowego każdego ministra, kierownika urzędu centralnego czy wojewody. W ich kompetencji jest uruchomienie modułów zadaniowych (z własnych planów), a następnie realizacja zawartych w nich przedsięwzięć.

II.2. URUCHAMIANIE STANDARDOWYCH PROCEDUR OPERACYJNYCH

MINISTER

KIEROWNIK URZĘDU CENTRALNEGO

WOJEWODA

Standardowa Procedura Operacyjna (SPO) jest przedsięwzięciem szerszym niż moduł zadaniowy, ponieważ obejmuje zadania z wielu różnych działów administracji. W KPZK opracowano 15 SPO, których celem jest skoordynowanie działań wielu instytucji na rzecz np. organizacji ewakuacji obywateli polskich spoza granic kraju.

KROK 1

Czy instytucja jest zaangażowana w działania?

str. 22-24 PRZEWODNIKA

Nr SPO	Nazwa SPO	Koordinator działań	Wykonawca	Nr stron w KPZK
SPO-1	Zwołanie posiedzenia Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (RZZK)	Dyrektor RCB	Przewodniczący RZZK członkowie RZZK – minister wiodący w zależności od rodzaju sytuacji kryzysowej Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa	76-77
SPO-2	Uruchomienie dodatkowych środków finansowych	Minister właściwy do spraw budżetu	Prezes Rady Ministrów Rada Ministrów ministrowie właściwi dla rodzaju sytuacji kryzysowej, będący dysponentami części budżetowej ministrowie właściwi do spraw: budżetu, rozwoju regionalnego Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa	78-80
SPO-3	Zasady informowania ludności o zagrożeniach – organizacja procesu komunikacji społecznej w sytuacji kryzysowej	Rzecznik prasowy/kierownik komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za komunikację społeczną podmiotu wiodącego	Rzecznik Prasowy Rządu rzecznicy prasowi/kierownicy komórek odpowiedzialnych za komunikację społeczną	81-86
SPO-4	Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicach RP	Minister właściwy do spraw wewnętrznych	Przewodniczący RZZK i inni właściwi merytorycznie członkowie RZZK, w tym ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, zagranicznych Rzecznik Prasowy Rządu Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa Komendanci Główni: Straży Granicznej i Policji Wojewoda	87-90
SPO-5	Wprowadzenie stanu klęski żywiołowej	Minister właściwy do spraw administracji publicznej	Prezes Rady Ministrów Rada Ministrów Przewodniczący RZZK Minister Obrony Narodowej Minister Sprawiedliwości ministrowie właściwi do spraw: administracji publicznej, rolnictwa, gospodarki, środowiska, zdrowia, transportu, gospodarki morskiej, żegluga śródlądowej, łączności, informatyzacji, spraw wewnętrznych Rzecznik Prasowy Rządu Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa Prezes Rządowego Centrum Legislacji	91-95

W Przewodniku umieszczono tabelę z wyszczególnionymi nazwami SPO oraz podmiotami zaangażowanymi w realizację działań.

Wskazano **KOORDYNATORÓW** poszczególnych SPO oraz wyszczególniono **WYKONAWCÓW**.

Umieszczono także skorowidz stron, na których znajdują się wskazane SPO w części B KPZK.

KROK 2

Jakie zadania należy zrealizować?

SPO-4 TYMCZASOWE PRZYWRÓCENIE KONTROLI GRANICZNEJ NA GRANICACH RP		
I. Cel procedury, koordinator, podstawy prawne		
Cel procedury	Koordinator działań	Uczestnicy
Określenie procesu przygotowania do tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych	Minister właściwy do spraw wewnętrznych	członkowie RZZK organy administracji rządowej wyznaczeni do udziału w posiedzeniu RZZK kierownicy komórek do spraw zarządzania kryzysowego członkowie RZZK i wyznaczonych organów przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych podległych Prezowi Rady Ministrów
Wejście	Wyjście	Podstawy prawne działań
Zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa państwa, w tym spow. zdarzeniem o charakterze terrorystycznym, klęską żywiołową, międzynarodną imprezą masową lub i niekontrolowaną migracją ludności, którym przeciwdziałanie wym. czasowego wprowadz. kontroli granicznej na granicach wewnętrznych		1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 2005 r. w sprawie Rozporządzenia (UE) nr 1024/2005

II. Przebieg działań

l.p.	Przedsięwzięcie	Wykonawca
1.	Zebrać informacje o zdarzeniu i dotychczasowych działaniach zaangażowanych organów	Dyrektor RCB
2.	Przygotowanie (we współpracy z ministrem wiodącym) analizy zagrożenia i możliwych działań, z uwzględnieniem: - rodzaju i skali oraz przewidywanego zasięgu terytorialnego zagrożenia, - możliwości przeciwdziałania z wykorzystaniem dostępnych środków, - uwarunkowań międzynarodowych dotychczasowych i możliwych działań, zmierzających do zminimalizowania zagrożenia	Dyrektor RCB
3.	Przekazanie Przewodniczącemu RZZK wniosków z dokonanej analizy i rekomendacji dla zwołania posiedzenia zespołu, w celu rozpatrzenia zasadności przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych RP w związku z przewidywanym rozwojem zagrożenia	Minister właściwy do spraw wewnętrznych we współpracy z Dyrektorem RCB
4.	Przygotowanie i przekazanie przewodniczącemu Zespołu informacji dla Prezesa RP o planowanym posiedzeniu RZZK	Dyrektor RCB
5.	Decyzja o zwołaniu posiedzenia RZZK. Podjęcie przez RZZK ustaleń o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych RP, wraz z określeniem trybu przywrócenia (planowy lub natychmiastowy)	Przewodniczący zespołu
6.	Przygotowanie projektu rozporządzenia MSWiA przywracającego kontrolę graniczną osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną kraju, określającego: - odcinki granicy państwowej, na której kontrola graniczna osób zostaje przywrócona, - przejścia graniczne, rodzaj ruchu dozwolonego przez te przejścia i czas ich otwarcia oraz zasięg terytorialny przejść granicznych, okres, w którym kontrola graniczna osób zostaje tymczasowo przywrócona (na czas nie dłuższy niż 30 dni lub na przewidywany okres trwania poważnego zagrożenia), - zakres kontroli (dostosowany do przyczyn uzasadniających jej wprowadzenie), - możliwość stosowania kontroli na niektórych odcinkach drogowych lub kolejowych przecinających granicę państwową, a także w niektórych portach, przystaniach i portach lotniczych i lotniskach oraz przywrócenie obowiązku składania planu lotu przy przekraczaniu granicy w przestrzeni powietrznej Polski	Minister właściwy do spraw wewnętrznych
7.	Uzgodnienie treści projektu rozporządzenia z właściwymi merytorycznie członkami RZZK	Minister właściwy do spraw wewnętrznych

Na wskazanej stronie części B KPZK znajduje się zestaw informacji dotyczących konkretnej SPO zawierający m.in.: cel, koordynatora i uczestników działań oraz podstawy prawne.

Opisano przebieg działań opierających się na konkretnych przedsięwzięciach i ich wykonawcach.

III. SŁOWNIK NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ

ANALIZA RYZYKA	opis prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia i jego możliwych skutków
FAZA ZAPOBIEGANIA	całokształt przedsięwzięć zmierzających do eliminacji lub redukcji potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do wystąpienia sytuacji kryzysowej, np. identyfikacja oraz analiza zagrożeń i ich monitorowanie, tworzenie rozwiązań prawnych
FAZA PRZYGOTOWANIA	całokształt przedsięwzięć dotyczących planowania zadań i sposobu reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz gromadzenie sił i środków niezbędnych do efektywnego ich wykorzystania. Działania obejmują przede wszystkim opracowanie planów zarządzania kryzysowego, organizację centrów zarządzania kryzysowego, systemów łączności, monitorowania, ostrzegania i alarmowania, ewidencja zasobów i przygotowanie specjalistycznych sił i środków do reagowania, organizacja zasad obiegu informacji, edukacja, doskonalenie służb, organizowanie i prowadzenie ćwiczeń i szkoleń
FAZA REAGOWANIA	całokształt działań polegających na uruchomieniu sił i środków, procedur, planów, systemu ostrzegania i alarmowania, prowadzeniu działań ratowniczych, neutralizacji źródeł zagrożeń, informowaniu społeczeństwa oraz ochronie psychologicznej ludzi w celu opanowania kryzysu, ograniczenie szkód i pomoc poszkodowanym
FAZA ODBUDOWY	całokształt działań, których celem jest odtwarzanie infrastruktury, przywrócenie jej pierwotnego charakteru oraz jej umocnienie. Polega ona na szacowaniu szkód, pomocy ludności, uzupełnianiu zapasów, wyciąganiu wniosków z działań. W pierwszym etapie działań podejmowanych w fazie odbudowy następuje przywrócenie podstawowych funkcji organizacji i likwidacja pierwotnych skutków zagrożeń. Następnie odtwarza się zniszczone obszary i obiekty
INFRASTRUKTURA KRYTYCZNA	systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców
KATALOG	oznaczony liczbą rzymską zbiór zawierający wykaz modułów zadaniowych przypisanych ministrowi kierującemu działem administracji rządowej/kierownikowi urzędu centralnego/województwa/instytucji
MATRYCA RYZYKA	tabelaryczny opis przedstawiający kombinację skutków zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, środowiska naturalnego, dziedzictwa kulturowego oraz infrastruktury i prawdopodobieństwa jego wystąpienia
MODUŁ ZADANIOWY	zestawienie zadań przewidzianych do wykonania w sytuacji kryzysowej i sposobu ich realizacji, obejmujące działania w ramach kompetencji jednego wykonawcy, z wykorzystaniem własnych sił i środków, a także możliwym, zaplanowanym i uzgodnionym wsparciem ze strony innych podmiotów
OCENA RYZYKA	proces identyfikacji prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia oraz oszacowania jego skutków
PODMIOT WODĄCY	organ (instytucja), który ze względu na zakres kompetencji prawnych realizuje zadania kluczowe dla skuteczności działania w danej fazie zarządzania kryzysowego, najczęściej we współpracy z innymi organami (instytucjami) szczebla równorzędnego lub niższego, niepodporządkowanymi mu pod względem służbowym (zwanymi podmiotami współpracującymi). Rolą podmiotu wiodącego jest monitorowanie przypisanych mu zagrożeń, inicjowanie działań właściwych dla danej fazy zarządzania kryzysowego oraz koordynowanie przedsięwzięć wykonywanych przez podmioty współpracujące
PODMIOT WSPÓŁPRACUJĄCY	organ (instytucja), szczebla równorzędnego lub niższego w stosunku do podmiotu wiodącego, niepodporządkowany jej pod względem służbowym, który ze względu na zakres kompetencji prawnych wspomaga działania realizowane przez podmiot wiodący w celu zapobieżenia eskalacji zagrożenia i zainicjowania odbudowy. Zakres wsparcia określany jest w module zadaniowym
RYZYKO	prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnego zdarzenia wraz z jego skutkami
SIATKA BEZPIECZEŃSTWA	zestawienie potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do wystąpienia sytuacji kryzysowej ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących
SYTUACJA KRYZYSOWA	sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach, środowiska naturalnego, dziedzictwa kulturowego lub infrastruktury, wywołująca znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych kompetencji lub sił i środków
ZAGROŻENIE	zdarzenie, które może wpływać niekorzystnie na życie i zdrowie ludzi, środowisko naturalne, dziedzictwo kulturowe oraz infrastrukturę
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej

1. Czym nie jest KPZK?

Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego (jak i wszystkie pozostałe plany zarządzania kryzysowego) nie stanowi podstaw prawnych działania organów administracji publicznej. Nie jest aktem stanowiącym prawo, lecz wyjaśnia w jaki sposób wykonać zaplanowane przedsięwzięcia w sytuacji rzeczywistej.

KPZK opisuje w syntetyczny sposób jak organy administracji publicznej mają realizować swoje ustawowe zadania i obowiązki. Wskazuje kto (który organ), co i w jaki sposób powinien realizować w przypadku wystąpienia konkretnych zagrożeń – sytuacji kryzysowych. KPZK pokazuje właściwe rozwiązania proceduralno-organizacyjne i daje wprost gotowe rozwiązania – algorytmy postępowania, zarówno dla instytucji wiodących, jak i współwykonawców – standardowe procedury operacyjne czy moduły zadaniowe. W sytuacji wystąpienia danego zagrożenia, poprzez zawarte w nim szczegółowo opracowane siatki bezpieczeństwa, umożliwia szybką identyfikację podmiotu wiodącego oraz podmiotów współdziałających (wraz z głównymi zadaniami), bez konieczności każdorazowego analizowania ustaw kompetencyjnych.

2. Jakie zagrożenia są najistotniejsze z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego?

Lista zagrożeń, najistotniejszych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego, powstała z wykorzystaniem oceny ryzyka przeprowadzonej przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów na potrzeby raportów częściowych do *Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego*, a także uwzględniając zagrożenia, które w ostatnich latach były tematem posiedzeń Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Wśród 19 zagrożeń opisanych w KPZK najistotniejszym, czyli takim, którego wartość ryzyka oceniono na „duże” jest POWÓDŹ. W dalszej kolejności należy wyróżnić takie zagrożenia jak EPIZOOTIA, ZAKŁÓCENIE W FUNKCJONOWANIU SIECI I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH, ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM oraz DZIAŁANIA HYBRYDOWE.

3. Czy KPZK odnosi się do kwestii nieuregulowanych w prawodawstwie?

KPZK wskazuje katalog potencjalnych zagrożeń i zadania do wykonania przez organy administracji publicznej. Zgodnie z polskim systemem prawnym, zadania te muszą wynikać z przepisów. Wszystkie zapisy zawarte w KPZK, dotyczące organów administracji publicznej, mają swoje źródło w obowiązującym stanie prawnym. KPZK nie jest podstawą prawną do działania wymienionych w nim podmiotów, lecz wskazuje na pożądany zakres zaangażowania i wzajemne relacje między nimi.

4. Dlaczego dla zagrożenia wyszczególnionego w charakterystyce zagrożeń: DZIAŁANIA HYBRYDOWE, nie ma siatki bezpieczeństwa?

Jak wynika z samej nazwy, DZIAŁANIA HYBRYDOWE charakteryzują się złożonością i wielopłaszczyznowymi równoległymi skutkami (dla ludności, mienia, środowiska naturalnego czy infrastruktury), a potwierdzenie faktu wystąpienia takiego zagrożenia może nastąpić dopiero po analizie całości zaistniałych przypadków i zdefiniowaniu ich źródła. Praktycznie każde z zagrożeń wymienionych w siatce bezpieczeństwa KPZK może mieć znamiona zagrożenia hybrydowego pod warunkiem ich równoczesnego, powiązanego z sobą wystąpienia. Siatka bezpieczeństwa bazuje na mechanizmie wskazania konkretnego zagrożenia oraz przypisaniu mu odpowiedniego podmiotu wiodącego i podmiotów współpracujących. Przy prawdopodobnym wystąpieniu wielu zagrożeń równocześnie, w obecnym stanie prawnym nie można wskazać np. jednego ministra, który będzie podmiotem wiodącym przy zagrożeniu wielodyscyplinarnym. Takim podmiotem mógłby być np. Prezes Rady Ministrów, ale to rozwiązanie w konsekwencji też nie zmieniłoby procedur reagowania zawartych w KPZK. Zgodnie z nimi odpowiedzialność za reagowania spoczywa na konkretnym wskazanym w siatce bezpieczeństwa podmiocie.

5. Dlaczego organizacja monitorowania zagrożeń stanowi osobny rozdział KPZK?

Dokument „monitorowanie zagrożeń” w KPZK jest konsekwencją zawartej w pierwszej części planu identyfikacji i charakterystyki zagrożeń. Pomijając oczywisty fakt, że stanowi to wypełnienie postanowień art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym dotyczących wykazu koniecznych dokumentów planu zarządzania kryzysowego, bezdyskusyjna jest potrzeba zdiagnozowania działania systemu monitorowania zagrożeń wyszczególnionych w siatce bezpieczeństwa. Niezbędna jest wiedza dotycząca tego kto, jakimi metodami, z użyciem jakich narzędzi monitoruje zagrożenie i komu jest przekazywana informacja o aktualnym poziomie bezpieczeństwa. System monitorowania zagrożenia ma istotne znaczenie dla efektywności każdej z faz zarządzania kryzysowego, a w konsekwencji skuteczności działania podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie skutkom niekorzystnych zdarzeń.

6. Gdzie można znaleźć odpowiedź na pytanie dla których zagrożeń minister jest podmiotem wiodącym w fazach: reagowanie i odbudowa?

Informacje te znajdują się w siatce bezpieczeństwa części B KPZK na str. 6-10. Jest tam zestawienie 19 zagrożeń z przypisanymi do nich działami administracji rządowej/instytucjami, gdzie wskazano dla każdego zagrożenia podmiot wiodący (pola zaznaczone kolorem czerwonym).

7. Gdzie można znaleźć odpowiedź na pytanie dla których zagrożeń minister pełni funkcję wspierającą w fazach: reagowanie i odbudowa?

Informacje te znajdują się w siatce bezpieczeństwa części B KPZK na str. 6-10. Podmiot współpracujący, czyli wspierający działania podmiotu wiodącego w fazie reagowania lub odbudowy, został oznaczony kolorem szarym.

8. Gdzie można znaleźć wykaz zadań niezbędnych do uruchomienia przez instytucję w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej?

Wykaz zadań niezbędnych do uruchomienia w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej znajdziemy w katalogach przypisanych ministrowi kierującemu działem administracji rządowej/kierownikowi urzędu centralnego/województwa/instytucji, których zestawienie znajduje się na str. 42-58 części B KPZK.

9. Czym różni się moduł zadaniowy od standardowej procedury operacyjnej (SPO)?

Moduł zadaniowy jest formą procedury zawierającej zestawienie przedsięwzięć i zadań przewidzianych do wykonania w sytuacji kryzysowej przez jednego wykonawcę (w ramach określonych prawem kompetencji), a odpowiadającym na pytania: kto i jak powinien wykonać dane zadanie.

Z kolei standardowa procedura operacyjna (SPO) to logicznie uporządkowany ciąg następujących po sobie przedsięwzięć, realizowanych przez wielu wykonawców w celu wykonania przedsięwzięcia skorelowanego przez koordynatora.

W ujęciu zadaniowym SPO jest przedsięwzięciem szerszym niż moduł zadaniowy, gdyż obejmuje zadania z wielu różnych dyscyplin, ale związanych funkcjonalnie, np. SPO dotyczące skorelowanych działań wielu instytucji na rzecz bezpiecznego przyjęcia uchodźców na terytorium RP.

10. Jakie podmioty są zobowiązane do opracowywania planów zarządzania kryzysowego?

Zgodnie z postanowieniami ustawy o zarządzaniu kryzysowym:

- na poziomie administracji rządowej: wszyscy ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie;
- na poziomie administracji samorządowej: każdy starosta, wójt, burmistrz (prezydent miasta).

Z uwagi na brak jednoznacznego wskazania w przepisach przyjęto, iż w odniesieniu do kierowników urzędów centralnych obowiązek ten dotyczy kierowników centralnych organów administracji rządowej, wymienionych w ustawach kompetencyjnych oraz kierowników urzędów centralnych, którzy z mocy ustawy o zarządzaniu kryzysowym uczestniczą w posiedzeniach Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

11. Czym różni się siatka bezpieczeństwa w części A i w części B KPZK?

W części A KPZK siatka bezpieczeństwa odnosi się do zadań administracji rządowej w fazach: zapobieganie i przygotowanie. Natomiast w części B, zapisy dotyczą działań w fazach: reagowanie i odbudowa. Ponadto w tej części dodatkowo do każdego działu administracji rządowej wskazano numer katalogu, któremu przypisano konkretny dział administracji rządowej oraz rekomendowane do uruchomienia moduły zadaniowe.

12. Kto decyduje o uruchomieniu katalogów?

Każdy z ministrów kierujący działem administracji rządowej (kierownik urzędu centralnego/wojewoda) w odniesieniu do kierowanego przez siebie działu (przypisanych mu modułów zadaniowych). Uruchamianie modułów zadaniowych z katalogu powinno nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zagrożeniu. O uruchomieniu poszczególnych modułów, w ramach swojego katalogu, decyduje właściwy dla tego katalogu minister/kierownik urzędu centralnego/wojewoda.

13. W której części planu zarządzania kryzysowego należy uwzględnić moduły zadaniowe?

Jak wcześniej wspomniano, moduły zadaniowe są formą procedury reagowania kryzysowego. W planie powinny więc znaleźć się w części określonej ustawą, czyli wśród procedur reagowania kryzysowego, określających sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych. Moduły zadaniowe opracowuje się tylko na potrzeby fazy reagowania i odbudowy.

14. Czy inne dokumenty planu, zwłaszcza wymienione w pozycji „załączniki funkcjonalne” mogą być przygotowane w formie modułów zadaniowych?

Tak. Ustawa nie określa formy dokumentu. Natomiast przyjęcie jednego wzorca przygotowywanych rozwiązań, np. w formie modułu zadaniowego, jest jak najbardziej zasadne. Jeden standard opracowań ułatwi korzystanie z przygotowanego dokumentu, a docelowo pozwoli na wdrożenie informatycznych narzędzi do wspomagania zarządzania (katalog modułów elastycznie dobieranych wg potrzeb wynikających z sytuacji). Ważne jest, aby wypełniony treścią moduł wyczerpywał merytoryczny zakres przedsięwzięcia.

15. Czy katalog przypisany wykonawcy w KPZK można rozszerzyć o dodatkowe moduły zadaniowe?

Tak. Należy jednak zachować numerację oraz strukturę modułu zawarte w KPZK, a wypełnione moduły zamieścić w planie zarządzania kryzysowego, przekazywanego właściwym instytucjom do opinii (zatwierdzenia/uzgodnienia).

V. CZĘŚĆ A KRAJOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO:

Punktem wyjścia do opracowania KPZK jest sporządzenie listy zagrożeń na podstawie informacji zawartych w *Raporcie o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego*, jak również zdarzenia, które w ostatnich latach były tematem posiedzeń Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W przypadku ministrów i kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów, dodatkowo wykorzystuje się w tym celu dane z Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz raportów częściowych własnej instytucji. Do analizy i oceny możliwości

wystąpienia zagrożeń wykorzystuje się metodologię przyjętą przy opracowaniu raportu częściowego do *Raporcie o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego*. Lista zagrożeń obejmuje zarówno zdarzenia bieżące mogące wywołać sytuacje kryzysowe, jak i potencjalne zdarzenia mogące wystąpić w dalszej perspektywie (np. energetyczne).

V.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ

Każde zagrożenie wskazane w KPZK zostało scharakteryzowane, poprzez m.in. przyczyny jego występowania, skutki dla ludności, mienia, gospodarki, infrastruktury, środowiska naturalnego, obszar występowania, mapy ryzyka, czy dane historyczne. Poniżej przykładowy opis jednego z zagrożeń:

ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE PALIWOWYM

ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE PALIWOWYM

Zgodnie z art.2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz.U. 2017 poz. 1210) **bezpieczeństwo paliwowe państwa** jest to stan umożliwiający bieżące pokrycie zapotrzebowania odbiorców na ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny, w określonej wielkości i czasie, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki.

PRZYZCZYNY

- awarie ropociągów lub infrastruktury towarzyszącej (przepompownie, itp.) na terenie kraju lub poza granicami kraju
- awarie terminali do odbioru ropy naftowej i paliw
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu dystrybucyjnego na terenie całego kraju lub w poszczególnych jego regionach spowodowane ograniczeniami importu paliw z zagranicy
- gwałtowny wzrost konsumpcji paliw
- awarie w systemie logistycznym paliw (rurociągi produktowe, magazyny paliw)
- niekorzystne wydarzenia w środowisku międzynarodowym
- terroryzm.

NAJCZĘSTSZE SKUTKI ZAGROŻENIA

LUDNOŚĆ:

- panika wśród ludności oraz zagrożenie zakłócenia porządku publicznego.

GOSPODARKA/MIENIE/INFRASTRUKTURA:

- znaczny spadek PKB w wyniku zakłóceń w sektorach uzależnionych od zaopatrzenia w paliwa
- negatywny bezpośredni wpływ na funkcjonowanie infrastruktury krytycznej związanej m. in. z transportem i komunikacją, ratownictwem, zaopatrzeniem w żywność oraz zapewnieniem ciągłości działania administracji publicznej
- ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej

ČĘŚĆ A KPZK str. 17

V.2. OCENA RYZYKA

Dla wszystkich zagrożeń wskazanych i scharakteryzowanych w KPZK, przygotowana została następnie ocena ryzyka ich wystąpienia, w formie matrycy ryzyka (część A KPZK str. 6).

Wartość ryzyka obrazuje prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia oraz negatywne skutki dla bezpieczeństwa narodowego.

Wartość ryzyka:

- - minimalne
- - małe
- - średnie
- - duże
- - ekstremalne

PRAWDOPODOBIEŃSTWO	bardzo prawdopodobne				
	prawdopodobne	❖ Zbiorowe zakłócenie porządku publicznego	❖ Epizootia ❖ Zakłócenie w funkcjonowaniu sieci i systemów informatycznych	❖ Powódź	
	możliwe	❖ Huragan ❖ Pożar wielkopowierzchniowy ❖ Epifitoza	❖ Zakłócenie funkcjonowania systemów i usług telekomunikacyjnych ❖ Zakłócenie w systemie paliwowym ❖ Susza/upał ❖ Epidemia	❖ Zakłócenie w systemie energetycznym ❖ Działania hybrydowe	
	rzadkie	❖ Skażenie chemiczne	❖ Zakłócenie w systemie gazowym ❖ Silny mroz/intensywne opady śniegu	❖ Katastrofa morska	
	bardzo rzadkie		❖ Skażenie radiacyjne	❖ Zdarzenie o charakterze terrorystycznym	
	nieistotne	małe	średnie	duże	katastrofalne
SKUTKI DLA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO					

V.3. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO DLA FAZ: ZAPOBIEGANIE I PRZYGOTOWANIE

A. SIATKA BEZPIECZEŃSTWA

Na str. 45-47 części A KPZK znajduje się **SIATKA BEZPIECZEŃSTWA**, będąca zestawieniem zagrożeń wyszczególnionych w KPZK wraz z przypisanymi do nich instytucjami/działami administracji rządowej, realizującymi zadania w **fazach: zapobieganie i przygotowanie** jako podmioty wiodące (zaznaczone na czerwono) lub współpracujące (zaznaczone na szaro).

Siatka bezpieczeństwa

Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa dla faz: zapobieganie i przygotowanie

Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa

Lp.	Zdarzenie kryzysowe	Fazy zarządzania kryzysowego	Dział administracji rządowej																												
			administracja publiczna	budownictwo, planowanie i zagosp...	budżet	energia	finanse publiczne	gospodarka	gospodarka morską	gospodarka wodna	informatyzacja	kultura i ochrona...	łączność	obrona narodowa	oświata i wychowanie	praca/zabezpieczenie społeczne	rolnictwo/rozwój wsi/rynki rolne	sprawiedliwość	szkolnictwo wyższe/nauka	transport	środowisko	sprawy wewnętrzne	sprawy zagraniczne	zdrowie	żegluga śródlądowa	Rada Ministrów	ABW	AW	RCB	Wojewoda	
1.	Powódź	zapobieganie																													
		przygotowanie																													
2.	Epidemia	zapobieganie																													
		przygotowanie																													
3.	Skażenie chemiczne na lądzie	zapobieganie						UDT																							
		przygotowanie																													
4.	Skażenie chemiczne na morzu	zapobieganie																													
		przygotowanie																													
5.	Zakłócenie funkcjonowania systemów i usług telekomunikacyj.	zapobieganie																													
		przygotowanie																													
6.	Zakłócenie w systemie energetycznym	zapobieganie																									P	*	*		
		przygotowanie																									P	*	*		
7.	Zakłócenie w systemie paliwowym	zapobieganie																									P	*	*		
		przygotowanie																									P	*	*		
8.	Zakłócenie w systemie gazowym	zapobieganie																									P	*	*		
		przygotowanie																									P	*	*		

PRZYKŁAD:

W przypadku wystąpienia zagrożenia: **SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU**, podmiotem **WIODĄCYM** w działaniach w **FAZIE ZAPOBIEGANIA** jest **MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW GOSPODARKI MORSKIEJ**. Natomiast podmiotami **WSPÓŁPRACUJĄCYMI**, są ministrowie właściwi ds.: **administracji publicznej, obrony narodowej, środowiska i spraw wewnętrznych oraz RCB**.

Legenda

- Podmiot wiodący
- Podmiot współpracujący
- Minister – Koordynator Służb Specjalnych
- Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej
- Urząd Dozoru Technicznego

B. KATALOG ZADAŃ I OBOWIĄZKÓW UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Wiedząc, które podmioty realizują przedsięwzięcia przy konkretnym zagrożeniu oraz jaką rolę pełnią, w części KATALOG ZADAŃ I OBOWIĄZKÓW UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO, w łatwy sposób można zapoznać się z głównymi zadaniami i podstawami ich realizacji, wyszczególnionymi odrębnie dla podmiotu wiodącego i podmiotów współdziałających. Katalog opisu przedsięwzięć znajduje się na str. 49-172 części A KPZK.

PRZYKŁAD:

W przypadku wystąpienia zagrożenia: **SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU**, opis zadań dla podmiotu **WIODĄCEGO: MINISTRA WŁAŚCIWEGO DS. GOSPODARKI MORSKIEJ** i podmiotów **WSPÓŁPRACUJĄCYCH** (określonych wcześniej na podstawie siatki bezpieczeństwa), w fazach: zapobieganie i przygotowanie, znajduje się na str. 70-73 części A KPZK.

SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU

Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa dla faz: zapobieganie i przygotowanie

SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU

FAZA ZAPOBIEGANIA

Podmiot wiodący - zadania

Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej

Urzędy Morskie

- nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi
- nadzór i kontrola ruchu statków z ładunkami niebezpiecznymi oraz odbioru odpadów ze statków
- doskonalenie systemu kontroli statków pod kątem przestrzegania wymogów ochrony środowiska
- współpraca z Marynarką Wojenną i Strażą Graniczną w zakresie rozpoznawania i likwidacji zagrożeń z tytułu zatopionych bojowych środków chemicznych
- monitorowanie obszarów morskich RP w ramach zwiadu lotniczego oraz współpraca z europejskim systemem CleanSeaNet

Podstawa prawna

ustawy:

- o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki
- o bezpieczeństwie morskim
- o obszarach morskich RP i administracji morskiej

rozporządzenie RM:

- w organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

rozporządzenia MI:

- w sprawie narodowego systemu monitorowania ruchu statków i przekazywania informacji

rozporządzenie MTiGM:

- w sprawie współpracy urzędów morskich z Marynarką Wojenną i Strażą Graniczną

Podmiot współpracujący - zadania

Minister właściwy do spraw środowiska

- generalny nadzór nad ochroną środowiska w tym również morskiego
- doskonalenie systemu kontroli statków pod kątem przestrzegania wymogów ochrony środowiska

Minister właściwy do spraw administracji publicznej

- przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych i innych podobnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu

Minister Obrony Narodowej

- wydanie rozporządzeń regulujących sposób realizacji postanowień zawartych w ustawach dla jednostek pływających Marynarki Wojennej

Marynarka Wojenna

- sukcesywne rozpoznawanie i likwidacja zagrożeń z tytułu zatopionych bojowych środków chemicznych

Minister właściwy do spraw wewnętrznych

- wydanie rozporządzeń regulujących sposób realizacji postanowień zawartych w ustawach dla jednostek pływających Straży Granicznej i Policji

Straż Graniczna

- rozpoznawanie zagrożeń
- nadzór nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach
- zapobieganie transportowaniu, bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów, przez granicę państwową odpadów, szkodliwych substancji chemicznych oraz materiałów jądrowych i promieniotwórczych, a także zanieczyszczaniu wód granicznych

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

- koordynacja przygotowania i aktualizacji Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego sporządzanego przez ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów
- opracowanie i aktualizacja we współpracy z właściwymi ministrami i kierownikami urzędów centralnych NPOIK
- opracowanie i aktualizacja szczegółowych kryteriów pozwalających wyodrębnić obiekty, instalacje, urządzenia i usługi wchodzące w skład systemów infrastruktury krytycznej

Podstawa prawna

ustawa:

- prawo ochrony środowiska

ustawa:

- o działach administracji rządowej

ustawy:

- o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki
- o bezpieczeństwie morskim
- o obszarach morskich RP i administracji morskiej

ustawy:

- o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki
- o bezpieczeństwie morskim
- o obszarach morskich RP i administracji morskiej

ustawa:

- o zarządzaniu kryzysowym

Część A KPZK str. 70

Informacja o podmiocie **WIODĄCYM**, jego zadaniach oraz podstawie prawnej działań

Informacja o podmiocie **WSPÓŁPRACUJĄCYM**, jego zadaniach oraz podstawie prawnej działań

Część A KPZK str. 70

Informacja o podmiocie **WIODĄCYM**, jego zadaniach oraz podstawie prawnej działań

Informacja o podmiocie **WSPÓŁPRACUJĄCYM**, jego zadaniach oraz podstawie prawnej działań

VI. CZĘŚĆ B KRAJOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Część B KPZK opisuje działania administracji po wystąpieniu sytuacji kryzysowej i dotyczy dwóch faz zarządzania kryzysowego: reagowania i odbudowy. Głównymi elementami

tej części są procedury i zadania poszczególnych podmiotów w formie Standardowych Procedur Operacyjnych oraz modułów zadaniowych.

VI.1. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO DLA FAZ: REAGOWANIE I ODBUDOWA

Na str. 6-10 części B KPZK znajduje się zestawienie zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa, z przypisanymi katalogami i modułami zadaniowymi dla każdego zagrożenia. Wskazuje ona działy administracji rządowej lub instytucje, którym przypisano kolejno numery katalogów (oznaczonych liczbami rzymskimi), zawierające zadania niezbędne do realizacji w przypadku wystąpienia wymienionych zagrożeń. Zadania te, określone jako moduły zadaniowe, oznaczone są liczbami arabskimi, wpisanymi w pola zaznaczone kolorem czerwonym lub szarym.

W przypadku wystąpienia zagrożenia wyszczególnionego w siatce bezpieczeństwa, podmiot wiodący (zaznaczony kolorem czerwonym w tabeli) uruchamia przypisane mu moduły zadaniowe z własnego katalogu (nadzorowanego działu administracji rządowej lub instytucji właściwej merytorycznie do zagrożenia). Podmioty współpracujące (oznaczone kolorem szarym) także realizują moduły zadaniowe przypisane im w katalogach.

1. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W FORMIE SIATKI BEZPIECZEŃSTWA

Dział administracji rządowej/instytucja	Numer katalogu	ZAGROŻENIE																												
		numer modułu zadaniowego																												
		POWÓDŹ	EPIDEMIA	SKAŻENIE CHEMICZNE NA LĄDZIE	SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU	ZAKŁÓCENIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW I USŁUG TELEKOM.	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE PALIWOWYM	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE GAZOWYM	SILNYMROZ /INTENSYWNE OPADY ŚNIEGU	HURAGAN	POŻAR WIELKOPOWIERZCHNIOWY	EPIZOOTIA	EPIFITOZA	KATASTROFA MORSKA *	SUSZA/UPAŁ	SKAŻENIE RADYACYJNE	ZBIOROWE ZAKŁÓCENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO	ZDARZENIE O CHARAKTERZE TERRORYSTYCZNYM	ZAKŁÓCENIE FUNKCJONOWANIA SIĘCI INFORMACYJ.										
		Faza zarządzania kryzysowego: R – reagowanie; O - Odbudowa																												
Każdy z ministrów kierujący działem admin. rządowej/kierownik urzędu centralnego	I	Moduły 1-14 uruchamiane decyzją ministra/kierownika urzędu centralnego uczestniczącego w działaniach, stosownie do zaistniałego zdarzenia, niezależnie od wyszczególnionych poniżej																												
Administracja publiczna	II	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	R	O	
Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, mieszkalnictwo	III																													
Budżet	IV	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	
Energia	V	1, 4, 5	4, 7	4, 7			1, 4-6	7	3, 4, 6	2-6	7	1-6	7	1, 4-6	4, 7		4	4			1, 4-6	4, 7	4	4			1-6	4-7	1-6	7
Finanse publiczne	VI															3-7										1, 2	4-6			
Gospodarka	VII	1, 3																								1, 2		1, 2	3	
Gospodarka morską	VIII				1, 11, 14, 17	1, 2, 12														1-7, 9, 13, 14, 17	1, 2, 11, 12					1-11, 13, 14	12			

Część B KPZK str. 6

PRZYKŁAD:

Minister kierujący działem administracji rządowej: **ENERGIA**, w przypadku wystąpienia zagrożenia: **ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM**, uruchamia w fazie reagowania, moduły nr 1, 4-6, z katalogu nr V – przypisanemu ministrowi właściwemu ds. energii, natomiast w fazie odbudowy – moduł nr 7, również z katalogu nr V, który dotyczy, tak jak pozostałe, zawsze tego samego działu administracji rządowej.

Legenda

- Podmiot wiodący
- Podmiot współpracujący
- I-VII Numery katalogów
- 1,2,3... Numery modułów zadaniowych w poszczególnych katalogach
- R Faza reagowania
- O Faza odbudowy

VI.2. KATALOGI I MODUŁY ZADANIOWE

A. KATALOG

Katalog (oznaczany liczbą rzymską) jest zbiorem zawierającym wykaz zadań (modułów zadaniowych), przypisanych ministrowi kierującemu działem administracji rządowej, kierownikowi urzędu centralnego, wojewodzie lub instytucji.

W Siatce bezpieczeństwa wyszczególniono 35 KATALOGÓW, zawierających zestawienie głównych przedsięwzięć wykonywanych w sytuacji kryzysowej przez ministrów

kierujących działami administracji rządowej, Radę Ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa zgodnie z tabelą:

NUMER KATALOGU	DZIAŁ ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ/INSTYTUCJA	ZADANIE GŁÓWNE
I	Każdy z ministrów kierujący działem administracji rządowej/kierownik urzędu centralnego, niezależnie od przedsięwzięć wyszczególnionych w innych katalogach.	
II	Administracja publiczna	Przygotowanie organów administracji publicznej do wykonywania zadań zarządzania kryzysowego oraz usuwania skutków klęsk żywiołowych i innych zdarzeń

		zagrożających bezpieczeństwu powszechnemu.
III	Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, mieszkalnictwo	Zachowanie bezpieczeństwa przy budowie i eksploatacji obiektów budowlanych.
IV	Budżet	Zapewnienie płynnego zaopatrywania w środki finansowe.
V	Energia	Zapewnienie dostaw energii elektrycznej, paliw i gazu oraz udostępniania rezerw strategicznych.
VI	Finanse publiczne	Koordynowanie i organizowanie współpracy finansowej oraz zapewnienie kontroli obrotu towarowego w obszarach ryzyka.
VII	Gospodarka	Zapewnienie ciągłości wykonywania przez przedsiębiorców działalności gospodarczej.
VIII	Gospodarka morską	Zapewnienie bezpiecznego uprawiania żeglugi morskiej, bezpieczeństwa środowiska morskiego i ratowania życia na morzu.
IX	Gospodarka wodna	Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy.
X	Informatyzacja	Zapewnienie bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług telekomunikacyjnych oraz systemów informatycznych.
XI	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	Zabezpieczenie dóbr kultury i archiwów państwowych przed skutkami zagrożeń.
XII	Kultura fizyczna	Udzielanie pomocy osobom poszkodowanym w sytuacji kryzysowej poprzez udostępnienie posiadanych obiektów i infrastruktury.
XIII	Łączność	Zapewnienie ciągłości dostarczania przesyłek pocztowych.
XIV	Obrona narodowa	Zapewnienie nienaruszalności terytorialnej Rzeczypospolitej Polskiej i wsparcie działań innych organów, w przypadku wystąpienia zagrożeń pozamilitarnych.
XV	Oświata i wychowanie	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania systemu oświaty.
XVI	Praca	Zapewnienie dialogu społecznego, mającego na celu poprawę warunków pracowniczo-społecznych.
XVII	Zabezpieczenie społeczne	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania systemu pomocy społecznej oraz zapewnienie wypłat świadczeń obligacyjnych.
XVIII	Rolnictwo	Zapewnienie ciągłości produkcji rolno-hodowlanej. Zapewnienie właściwej jakości zdrowotnej żywności pochodzenia zwierzęcego.
XIX	Rozwój wsi	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania infrastruktury wsi.
XX	Rynki rolne	Zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia ludności w żywność.
XXI	Rybołówstwo	Zapewnienie ciągłości gospodarowania i ochrona żywych zasobów morza i zasobów ryb w wodach śródlądowych.
XXII	Sprawiedliwość	Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.
XXIII	Nauka	Zapewnienie skuteczności systemu zarządzania kryzysowego poprzez wykorzystanie innowacyjnych projektów naukowych.
XXIV	Szkolnictwo wyższe	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania placówek szkolnictwa wyższego.
XXV	Transport	Koordynowanie działaniami instytucji podległych lub nadzorowanych, w tym: GDDKiA, GITD, PKP S.A., PKP PLK S.A., ULC, PAŻP, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej na drogach publicznych oraz w transporcie kolejowym i lotniczym.
XXVI	Środowisko	Działanie w przypadku wystąpienia zagrożeń dla ludzi, ich mienia, środowiska naturalnego, spowodowanych katastrofami naturalnymi i zdarzeniami radiacyjnymi.
XXVII	Sprawy wewnętrzne	Zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego.
XXVIII	Sprawy zagraniczne	Reprezentowanie i ochrona interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą.
XXIX	Zdrowie	Zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego.
XXX	Żegluga śródlądowa	Zapewnienie bezpieczeństwa na śródlądowych drogach wodnych.
XXXI	ABW	Rozpoznawanie i zwalczanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, w szczególności zagrożeń o charakterze terrorystycznym.
XXXII	AW	Rozpoznawanie i zwalczanie zagrożeń zewnętrznych, godzących w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium RP.
XXXIII	RCB	Zapewnienie koordynacji obiegu informacji w sytuacji kryzysowej.
XXXIV	Rada Ministrów	Zapewnienie wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa państwa.
XXXV	Wojewoda	Kierowanie i koordynowanie działaniami wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej funkcjonujących na terenie województwa, w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, ich mienia i środowiska naturalnego.

Uwaga! Niezależnie od uruchomionych modułów, wszyscy zaangażowani realizują zadania wskazane w modułach w katalogu I (wspólnym).

KATALOG I – ZADANIA KAŻDEGO MINISTRA (KIEROWNIKA URZĘDU CENTRALNEGO)

realizowane w sytuacji kryzysowej niezależnie od przedsięwzięć wyszczególnionych w katalogach poniżej

Moduły zadaniowe:

1. Monitorowanie, koordynacja i kierowanie działaniami w sytuacji kryzysowej, w tym w szczególności:
 - a) monitorowanie sytuacji i systematyczne przekazywanie informacji, uwzględniające obowiązujące procedury wymiany informacji (SPO-12 KPZK);
 - b) potwierdzenie zasad współdziałania z podmiotami współpracującymi;
 - c) proces uruchamiania zadań i koordynacji działań, a w przypadku podmiotu współpracującego uwzględnienie wsparcia wynikającego z zapotrzebowania innych podmiotów;
 - d) zwołanie posiedzenia zespołu zarządzania kryzysowego ministra;
 - e) wnioskowanie o zwołanie Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
2. Uruchomienie zasobów zewnętrznych z uwzględnieniem:
 - a) określenia specyficznych potrzeb podmiotu wiodącego, które nie zostały określone w innych modułach zadaniowych i SPO KPZK;
 - b) wnioskowania do ministra właściwego do spraw energii o udostępnienie rezerw strategicznych;
 - c) wnioskowanie do ministra właściwego do spraw budżetu o dodatkowe środki finansowe na potrzeby reagowania (w trybie określonym w SPO-2).
3. Działania na wypadek bezpośredniego zagrożenia lub niedostępności personelu, obiektów lub urządzeń urzędu:
 - a) działanie w przypadku wprowadzenia stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP;
 - b) uruchomienie systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu personelu własnego urzędu;
 - c) utrzymanie zdolności do zarządzania sytuacją kryzysową w przypadku uszkodzenia lub niedostępności obiektów i infrastruktury przewidywanej dla funkcjonowania zespołu zarządzania kryzysowego ministra;
 - d) uruchomienie procesu odtwarzania gotowości do działania własnej instytucji oraz podległych, nadzorowanych lub podporządkowanych struktur organizacyjnych.
4. Uruchomienie procesu komunikacji społecznej, w tym:
 - a) informowanie społeczeństwa o sytuacji, wprowadzonych nakazach, zakazach i ograniczeniach (uwzględniające SPO-3 KPZK);
 - b) organizację działań przeciwko dezinformacji.

Zbiór wszystkich katalogów wraz z przypisanymi im modułami zadaniowymi znajduje się na str. 42-58 części B KPZK.

Katalogi przypisane poszczególnym ministrom uwzględniają podział na działy administracji rządowej, co w przypadku zmian organizacyjnych w poszczególnych resortach pozwala uniknąć konieczności aktualizacji dokumentu.

KATALOG XI – ZADANIA MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Zadanie główne: Zabezpieczenie dóbr kultury i archiwów państwowych przed skutkami zagrożeń

Moduły zadaniowe:

1. Uruchomienie i nadzór nad realizacją planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.
2. Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie likwidacji szkód powstałych w wyniku sytuacji kryzysowej w dobrach kultury i dziedzictwie narodowym.

Część B KPZK str. 47

Katalogi zawierają nazwę zadania głównego (cel działań) oraz moduły zadaniowe umożliwiające jego realizację. W przypadku wystąpienia zagrożenia, Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego (RZZK) lub podmiot wiodący dla danego zagrożenia wskazuje, które katalogi powinny zostać uruchomione. Decyzję o uruchomieniu poszczególnych modułów w ramach danego katalogu podejmuje właściwy minister, kierownik urzędu centralnego czy inny podmiot zaangażowany w działania, w uzgodnieniu z podmiotem wiodącym. Zaznaczyć należy, że Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego określa nazwy modułów, wskazując tym samym zadania poszczególnych podmiotów. Plany ministrów i kierowników urzędów centralnych zawierają ich rozwinięcie. Natomiast największą szczegółowością charakteryzują się plany wojewódzkie.

B. MODUŁ ZADANIOWY

Każdy moduł zadaniowy jest zestawieniem przedsięwzięć i zadań do wykonania w sytuacji kryzysowej, w ramach kompetencji jednego wykonawcy z wykorzystaniem własnych sił i środków oraz uzgodnionym wsparciem innych podmiotów. Podmioty wyszczególnione w siatce bezpieczeństwa

przygotowują szczegółowe rozwiązania dla każdego z przypisanych im modułów zadaniowych.

Moduł zadaniowy określa przede wszystkim: **cel zadania, sposób jego wykonania i wykorzystania zasobów.**

TREŚĆ MODUŁU ZADANIOWEGO

MODUŁ ZADANIOWY NR ...

Treść zadania

Wykonawca zadania

I. CEL ZADANIA

Opis, czego dotyczy zadanie i jaki jest oczekiwany efekt.

II. WARUNKI OPERACYJNE REALIZACJI ZADANIA

Uporządkowany katalog przewidywanych utrudnień i warunków, które mogą wystąpić w konkretnej sytuacji kryzysowej w instytucji, np. brak zasilania w energię elektryczną, utrudnienia w łączności, możliwy chaos organizacyjny, absencja pracowników, zakłócenia w dostawach, bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi i ich mienia, atmosfera niepokoju, niepewności, strach personelu, itp.

III. PRZEDSIĘWZIĘCIA DO WYKONANIA W RAMACH ZADANIA

Uporządkowany katalog głównych przedsięwzięć, które będą zrealizowane w ramach zadania.

IV. KONCEPCJA DZIAŁANIA

A. Tryb uruchamiania zasobów

- ♣ Szczegółowy opis, kto zaalarmuje i zdecyduje o skierowaniu sił, w jakim czasie uzyskają pełną gotowość wszystkie osoby niezbędne do wykonania zadań.
- ♣ Siły i środki własne, w dyspozycji do działań.
- ♣ Gdzie zostanie skoncentrowany personel i sprzęt.
- ♣ Inne informacje.

B. Organizacja kierowania/dowodzenia

Opis procesu, w tym: kto kieruje (dowodzi), organizacja i miejsce pracy ewentualnego sztabu, dane kontaktowe, sposób przekazywania decyzji, udział przedstawicieli innych instytucji w kierowaniu.

C. Przedsięwzięcia reagowania

- ♣ Uporządkowany katalog, co będzie wykonane w ramach realizacji każdego zadania z części III.
- ♣ Kto (stanowisko funkcyjne) kieruje działaniami w każdym zadaniu.
- ♣ Kto dokumentuje przebieg działań.
- ♣ Organizacja współdziałania i obiegu informacji o sytuacji i działaniach, w jakim trybie i z kim będzie się odbywać wymiana informacji.
- ♣ Przyjęte procedury komunikacji społecznej.

V. WSPARCIE ZE STRONY INNYCH INSTYTUCJI

Rodzaj i zakres wsparcia na potrzeby podmiotu wiodącego.

VI. BUDŻET ZADANIA

Opis źródeł i sposobu finansowania działań.

VII. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ

Spis przepisów, na podstawie których prowadzone są działania.

Podpisy:

Wykonawca zadania (lub upoważniony przedstawiciel)

Podmiot wiodący (lub upoważniony przedstawiciel)

Podmiot współpracujący (lub upoważniony przedstawiciel)

VI.3. ZESTAWIENIE ZAGROŻEŃ Z SIATKI BEZPIECZEŃSTWA I PRZYPISANYCH IM KATALOGÓW (DZIAŁÓW ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ/INSTYTUCJI)

Na podstawie siatki bezpieczeństwa można wskazać numery katalogów i modułów zadaniowych przypisanych do danego zagrożenia.

PRZYKŁAD:

W przypadku wystąpienia zagrożenia: **POWÓDŹ**, uruchomione będą katalogi: **I, II, III, IV, V, VII** (oraz katalogi z innych kolejnych stron KPZK nieuwzględnione w przykładowym screenie).

Szczegółowy podział katalogów i modułów, ze względu na konkretne fazy zarządzania kryzysowego, na podstawie wskazanego przykładu obok, wyglądałby następująco:

W fazie reagowania (**R**) muszą zostać uruchomione katalogi

(oznaczone czerwonym kółkiem):

- Katalog I – wszystkie moduły,
- Katalog IV – moduły 1-3,
- Katalog V – moduły 1, 4, 5.

W fazie odbudowy (**O**) uruchomione zostaną

(oznaczone zielonym kółkiem):

- Katalog I – wszystkie moduły,
- Katalog II – moduły 1 i 4,
- Katalog III – moduł 1,
- Katalog IV – moduły 1-3,
- Katalog V – moduły 4 i 7,
- Katalog VII – moduły 1 i 3.

Dział administracji rządowej/instytucja	Numer katalogu	POWÓDŹ	
		R	O
Każdy z ministrów kierujący działem admin. rządowej/kierownik urzędu centralnego	I		
Administracja publiczna	II		
Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, mieszkalnictwo	III		
Budżet	IV	1-3	1-3
Energia	V	1, 4, 5	4, 7
Finanse publiczne	VI		
Gospodarka	VII		1, 3
Gospodarka morską	VIII		

W KPZK znajduje się zestawienie zagrożeń i przypisanych im katalogów do uruchomienia w sytuacji ich wystąpienia (str. 41 części B KPZK). W przypadku **POWODZI** należy uruchomić 28 katalogów (wraz z nr I – wspólnym).

3. PROCEDURY REAGOWANIA KRYZYSOWEGO, OKREŚLAJĄCE SPOSÓB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH – ZESTAWIENIE KATALOGÓW I MODUŁÓW ZADANIOWYCH MINISTRÓW I WOJEWODÓW

ZESTAWIENIE ZDGRÓZEŃ Z SIATKI BEZPIECZEŃSTWA I PRZYPISANYCH IM KATALOGÓW

LP.	ZAGROŻENIE	NUMER KATALOGU PRZYPISANEGO DO ZAGROŻENIA*	
1.	POWÓDŹ	II; III; IV; V; VII; IX; X; XI; XII; XIII; XIV; XV; XVI; XVII; XVIII; XIX; XX; XXIII; XXIV; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
2.	EPIDEMIA	II; IV; V; XIV; XXIII; XXIV; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
3.	SKAŻENIE CHEMICZNE NA LĄDZIE	II; IV; IX; XI; XIV; XXI; XXII; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
4.	SKAŻENIE CHEMICZNE NA MORZU	II; IV; VIII; IX; XIV; XXI; XXII; XXIII; XXVI; XXVII; XXXIII; XXXIV; XXXV	
5.	ZAKŁÓCENIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW I USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH	II; X; XIV; XXII; XXIII; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
6.	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM	II; V; IX; XXII; XXIII; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
7.	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE PALIWOWYM	II; V; XIII; XXII; XXIII; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
8.	ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE GAZOWYM	II; V; XXII; XXIII; XXXIII; XXXIV; XXXV	
9.	SILNY MRÓZ/INTENSYWNE OPADY ŚNIEGU	II; III; IV; V; IX; X; XI; XII; XIII; XIV; XVII; XIX; XX; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
10.	HURAGAN	II; III; IV; V; IX; X; XI; XII; XIII; XIV; XV; XVII; XIX; XX; XXIII; XXIV; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
11.	POŻAR WIELKOPOWIERZCHNIOWY	II; IV; IX; X; XI; XIII; XIX; XX; XXII; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
12.	EPIZOOTIA	II; IV; V; VI; XIV; XVIII; XIX; XX; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXXIII; XXXIV; XXXV	
13.	EPIFITOZA	II; IV; XVIII; XIX; XX; XXIII; XXVII; XXXIII; XXXIV; XXXV	
14.	KATASTROFA MORSKA	Faza morską Faza lądową	II; IV; VIII; IX; X; XII; XIII; XIV; XVII; XXII; XXIV; XXV; XXVII; XXVIII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV
15.	SUSZA/UPAŁ	II; V; IX; XVII; XVIII; XX; XXIII; XXV; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
16.	SKAŻENIE RADIACYJNE	II; IV; V; XII; XIV; XIX; XXII; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
17.	ZBIOROWE ZAKŁÓCENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO	II; IV; X; XIII; XIV; XVI; XXII; XXIII; XXV; XXVII; XXIX; XXXIII; XXXIV; XXXV	
18.	ZDARZENIE O CHARAKTERZE TERRORYSTYCZNYM	II; IV; V; VI; VII; VIII; X; XIII; XIV; XXII; XXIII; XXV; XXVI; XXVII; XXVIII; XXIX; XXX; XXXI; XXXII; XXXIII; XXXIV; XXXV	
19.	ZAKŁÓCENIE W FUNKCJONOWANIU SIECI I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH	II; IV; V; VII; X; XIV; XXII; XXIII; XXV; XXVII; XXIX; XXXI; XXXIII; XXXIV; XXXV	

* podmiot wiodący przy konkretnym zdarzeniu może sugerować uruchomienie każdego innego katalogu z zestawienia katalogów I-XXXV, stosownie do rozwoju sytuacji.

VI.4. ZADANIA W ZAKRESIE MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ

Wskazane jest, aby wszystkie zidentyfikowane w Planie zagrożenia były monitorowane. Na str. 11-38 części B KPZK znajdziemy zestawienie funkcjonujących na terenie kraju systemów monitorowania wraz z odpowiedzialnymi za to podmiotami oraz sposobami wykorzystywania danych i ich przekazywania. Uwzględniono także metody pozyskiwania danych, w tym rodzaj i częstotliwość zbierania informacji.

MONITOROWANIE ZAGROŻENIA - ZAKŁÓCENIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW I USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH					
Podmiot odpowiedzialny	Podlegają monitoringowi	Wykorzystywane metody/bazy	Rodzaj i częstotliwość zbierania danych	Źródła informacji	Sposób wykorzystania informacji
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	• funkcjonowanie systemów telekomunikacyjnych	• informacje od przedsiębiorców telekomunikacyjnych • informacje od użytkowników telekomunikacyjnych • kontrola przedsiębiorców telekomunikacyjnych	• bieżące • meldunki od przedsiębiorców telekomunikacyjnych	• przedsiębiorcy telekomunikacyjni • użytkownicy telekomunikacyjni • delegatury UKE	• w przypadku wystąpienia zagrożenia informacje i raporty przekazywane do RCB, ministra właściwego do spraw informatyzacji
MONITOROWANIE ZAGROŻENIA - ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM					
Podmiot odpowiedzialny	Podlegają monitoringowi	Wykorzystywane metody/bazy	Rodzaj i częstotliwość zbierania danych	Źródła informacji	Sposób wykorzystania informacji
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	• dostawy energii elektrycznej	• analiza bieżących informacji	• zarządzanie i rozdział przepustowości połączeń • bilansowanie systemu elektroenergetycznego • naprawy sieci	• służby dyspozytorskie operatorów	• w przypadku wystąpienia zagrożenia informacje i raporty przekazywane do RCB, ministra właściwego do spraw energii • roczne sprawozdanie dla ministra właściwego do spraw energii
MONITOROWANIE ZAGROŻENIA - ZAKŁÓCENIE W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM					
Podmiot odpowiedzialny	Podlegają monitoringowi	Wykorzystywane metody/bazy	Rodzaj i częstotliwość zbierania danych	Źródła informacji	Sposób wykorzystania informacji
Szef Agencji Wywiadu	• rozpoznawanie międzynarodowego terroryzmu • zagrożenia zewnętrzne godzące w bezpieczeństwo RP • informacje mogące mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa RP oraz jej potencjału ekonomicznego	• czynności operacyjno-rozpoznawcze • czynności analityczno-informacyjne	• opracowania informacyjno-analityczne • (informacje, informacje sygnałowe, analizy, prognozy i biuletyny tematyczne) przekazywane z różną częstotliwością (w miarę uzyskiwania informacji)	• jednostki organizacyjne AW • służby innych państw • źródła otwarte	• w przypadku wystąpienia zagrożenia przekazywanie opracowań informacyjno-analitycznych Prezydentowi RP, Prezesowi RM, Ministrowi – Koordynatorowi Służb Specjalnych, Ministrowi Energii
Pełnomocnik spółki do spraw ochrony infrastruktury krytycznej	• zagrożenia dla infrastruktury krytycznej w zakresie bezpieczeństwa fizycznego, technicznego, prawnego, osobowego i teleinformatycznego	• analiza dokumentów • pozyskiwanie informacji i wyjaśnienia	• informacje bieżące	• pracownicy spółki • informacje od służb/instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa	• kwartalny raport dla zarządu spółki i rady nadzorczej oraz ministra właściwego do spraw energii i Dyrektora RCB • sprawozdanie kwartalne dla ministra właściwego do spraw energii oraz Dyrektora RCB
Prezes Urzędu Dozoru Technicznego	• urządzenia techniczne wytwarzające energię elektryczną i ciepło	• analiza bieżących informacji • badania okresowe i doraźne	• informacje bieżące • zgodnie z warunkami technicznymi dozoru	• inspektorzy dozoru technicznego	• raport z działalności UDT • w przypadku wystąpienia zagrożenia informacje i raporty

Część B KPZK str. 21

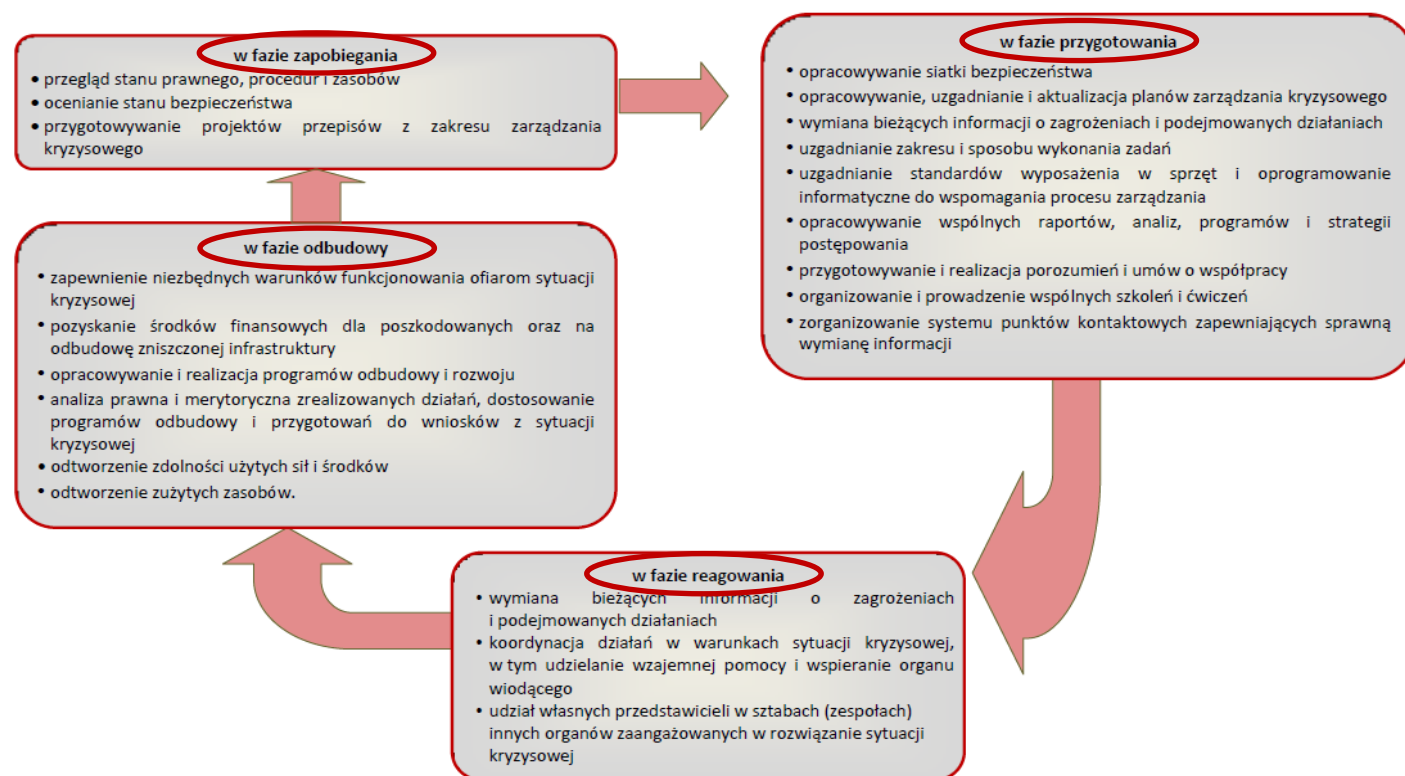
PRZYKŁAD:

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w zakresie monitorowania zagrożenia: **ZAKŁÓCENIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW I USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH** jest **Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej**. Monitoringowi podlega funkcjonowanie systemów telekomunikacyjnych, na podstawie bieżących informacji od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, informacji od użytkowników telekomunikacyjnych oraz kontroli przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W przypadku wystąpienia zagrożenia zbierane informacje i raporty przekazywane będą do RCB oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji.

VI.5. WSPÓŁDZIAŁANIE MIĘDZY SIŁAMI UCZESTNICZĄCYMI W REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Na str. 60-61 części B KPZK znajdziemy zapisy odnoszące się do zasad i obszarów współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej. Główne obszary współdziałania zostały wyznaczone odpowiednio do każdej z faz zarządzania kryzysowego.

GLÓWNE OBSZARY WSPÓŁDZIAŁANIA

Część B KPZK str. 61

VI.6. TRYB URUCHAMIANIA NIEZBĘDNYCH SIŁ I ŚRODKÓW, UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Strony 62-73 części B KPZK dotyczą zapisów o trybach uruchamiania niezbędnych sił i środków w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Dział dotyczący trybu uruchamiania niezbędnych sił i środków, został również uzupełniony o procedury otrzymywania pomocy międzynarodowej oraz warunki użycia Sił Zbrojnych RP do wsparcia działań w sytuacji kryzysowej.

VI.6.1. SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ WŁAŚCIWEGO MINISTRA SIŁ I ŚRODKÓW WSKAZANYCH W KPZK

Gdy nie zachodzi potrzeba skoordynowania działań ze strony Rady Ministrów, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej pozostającej w gestii jednego ministra, to on podejmuje decyzję o uruchomieniu sił i środków.

SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ WŁAŚCIWEGO MINISTRA

MINISTER
OKREŚLA SZCZEGÓŁOWE SPOSOBY I ŚRODKI REAGOWANIA
NA ZAGROŻENIA ORAZ OGRANICZANIA I LIKWIDACJI
ICH SKUTKÓW

ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO MINISTRA

WYPRACOWUJE WNIOSKI I PROPOZYCJE DOTYCZĄCE
ZAPOBIEGANIA I PRZECIWDZIAŁANIA ZAGROŻENIOM

1. W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH POZOSTAJĄCYCH W GESTII JEDNEGO MINISTRA ORAZ W SYTUACJI NIEWYMAGAJĄCEJ KOORDYNACJI DZIAŁAŃ ZE STRONY RADY MINISTRÓW DECYZJE O URUCHOMIENIU SIŁ I ŚRODKÓW PODEJMUJE MINISTER.
2. DECYDUJE TAKŻE O SPOSOBIE WYKORZYSTANIA DOSTĘPNYCH ZASOBÓW.
3. ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO MINISTRA OKREŚLA PROPOZYCJE UŻYCIA I SPOSOBU WYKORZYSTANIA SIŁ I ŚRODKÓW BĘDĄCYCH W GESTII MINISTRA.

Podstawa prawna

WYCIĄG Z USTAWY O ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM

Art. 12. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz kierownicy urzędów centralnych realizują, zgodnie z zakresem swojej właściwości, zadania dotyczące zarządzania kryzysowego.

2. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, opracowują plany zarządzania kryzysowego, w których w szczególności uwzględnia się:

2) szczegółowe sposoby i środki reagowania na zagrożenia oraz ograniczania i likwidacji ich skutków;

2b. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, na potrzeby realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego tworzą zespoły zarządzania kryzysowego, w skład których wchodzi kierujący właściwymi komórkami organizacyjnymi urzędu obsługującego ministra lub kierownika, o których mowa w ust. 1, a także inne osoby przez nich wskazane.

Część B KPZK str. 62

VI.6.2. SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ RADĘ MINISTRÓW SIŁ I ŚRODKÓW WSKAZANYCH W KPZK

W sytuacjach wykraczających poza zakres kompetencji jednego ministra, w których niezbędne jest skoordynowanie działań co najmniej dwóch ministrów oraz w przypadku, gdy zasoby będące w gestii ministra są niewystarczające, decyzję o uruchomieniu dodatkowych sił i środków podejmuje Rada Ministrów.

SPOSÓB URUCHAMIANIA PRZEZ RADĘ MINISTRÓW SIŁ I ŚRODKÓW WSKAZANYCH W KPZK

RADA MINISTRÓW

MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

RZĄDOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

PRZYGOTOWUJE PROPOZYCJE UŻYCIA SIŁ I ŚRODKÓW NIEZBĘDNYCH DO
OPANOWANIA SYTUACJI KRYZYSOWYCH

1. W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH WYKRACZAJĄCYCH POZA ZAKRES ZADAŃ JEDNEGO MINISTRA, W KTÓRYCH NIEZBĘDNA JEST KOORDYNACJA DZIAŁAŃ CO NAJMNIEJ DWÓCH MINISTRÓW, A TAKŻE KIEDY ZASOBY BĘDĄCE W JEGO GESTII SĄ NIEWYSTARCZAJĄCE, DECYZJĘ O URUCHOMIENIU DODATKOWYCH SIŁ I ŚRODKÓW PODEJMUJE RADA MINISTRÓW.
2. RADA MINISTRÓW DECYDUJE TAKŻE O SPOSOBIE UŻYCIA MOŻLIWYCH DO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW.
3. RZĄDOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO, NA POTRZEBY RADY MINISTRÓW, OKREŚLA PROPOZYCJE UŻYCIA ZASOBÓW NIEZBĘDNYCH DO ZAŻEGNANIA POWSTAŁEJ SYTUACJI KRYZYSOWEJ.

Podstawa prawna

WYCIĄG Z USTAWY O ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM

Art. 7. 1. Rada Ministrów sprawuje zarządzanie kryzysowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzanie kryzysowe sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, zawiadamiając niezwłocznie o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.

Art. 8. 1. Przy Radzie Ministrów tworzy się Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej "Zespołem", jako organ opiniodawczo-doradczy właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.

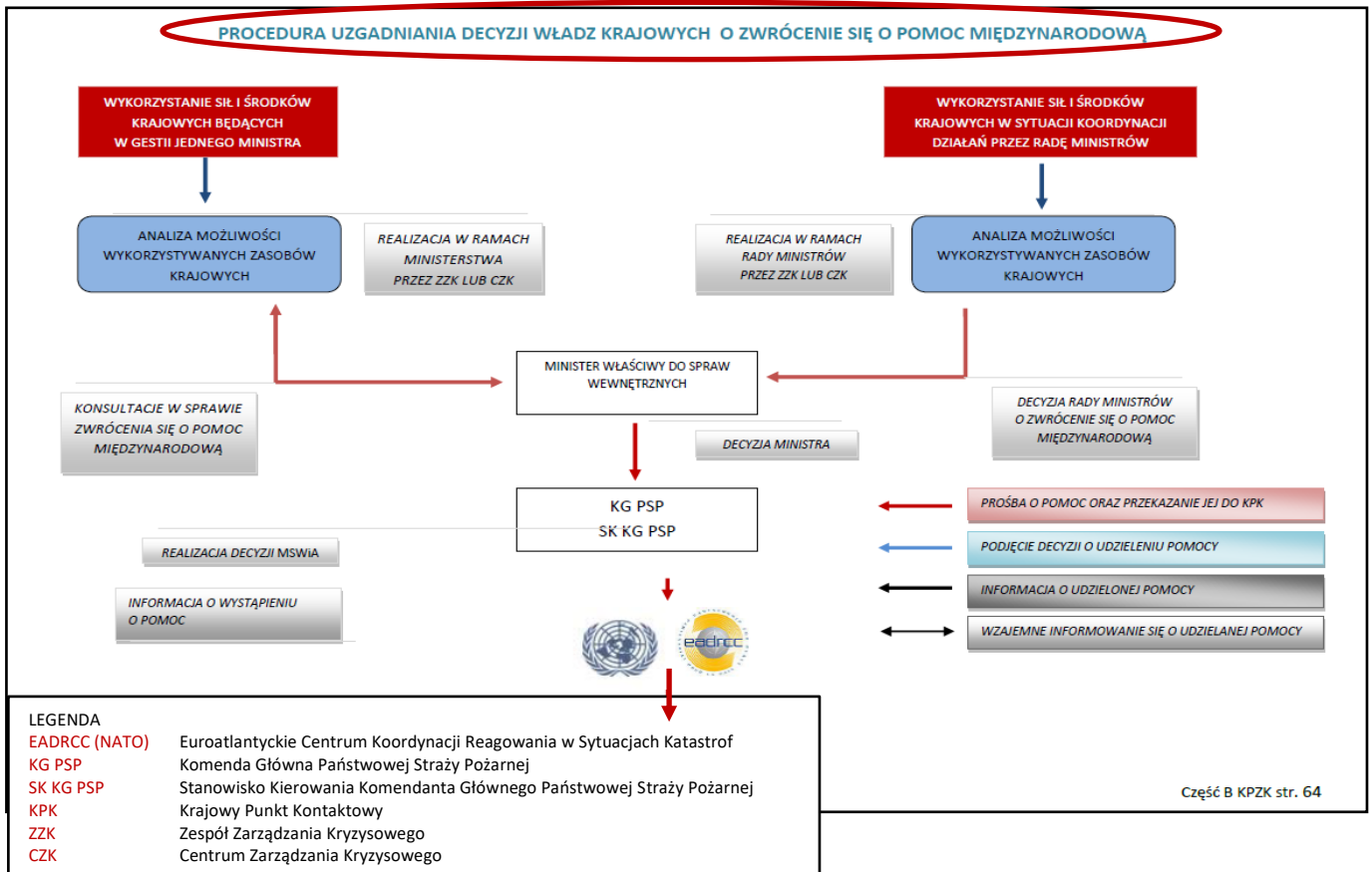
Art. 9. 1. Do zadań Zespołu należy:

1) przygotowywanie propozycji użycia sił i środków niezbędnych do opanowania sytuacji kryzysowych

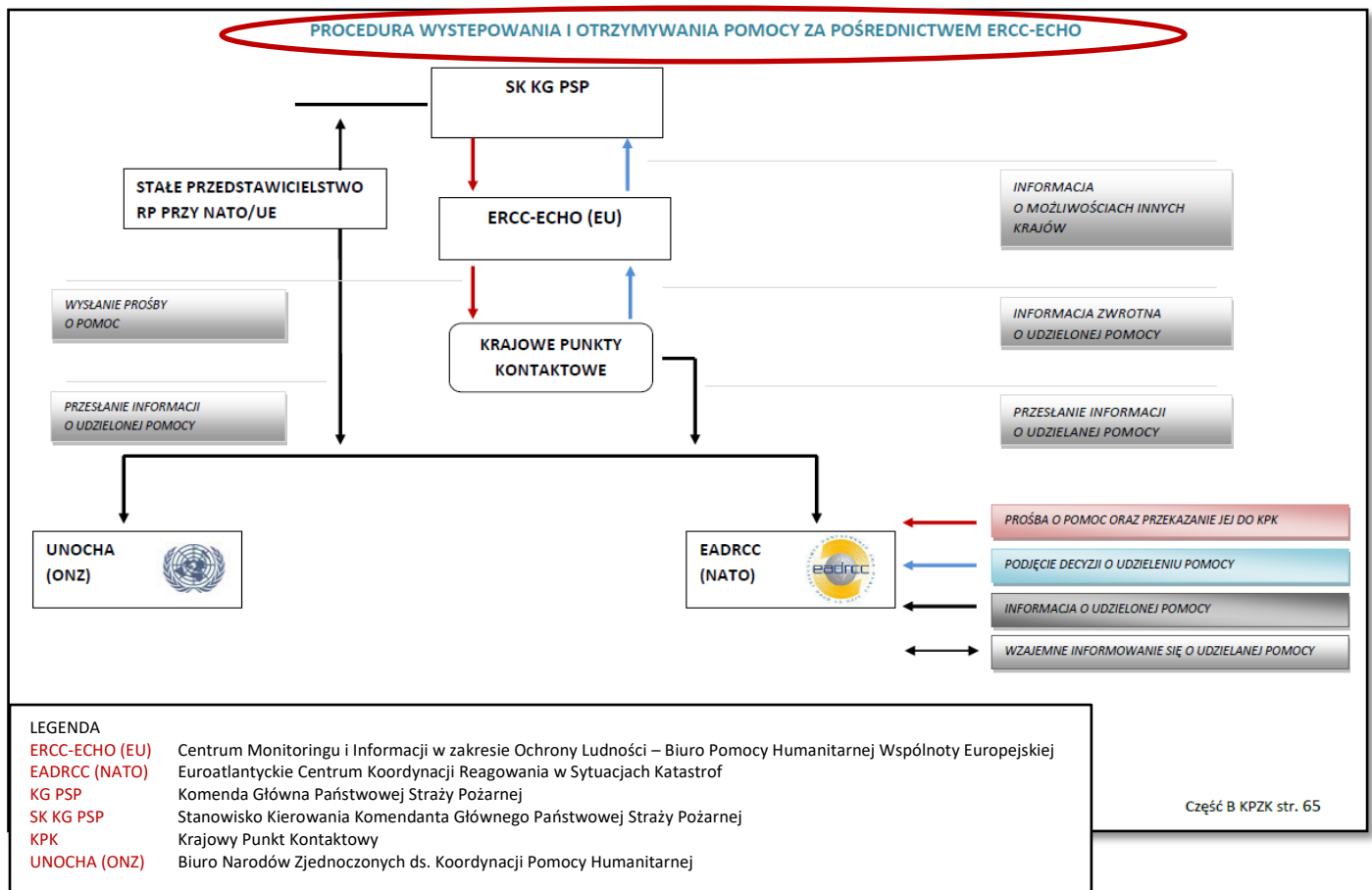
Część B KPZK str. 63

VI.6.3. PROCEDURA UZGADNIANIA DECYZJI WŁADZ KRAJOWYCH O ZWRÓCENIE SIĘ O POMOC MIĘDZYNARODOWĄ

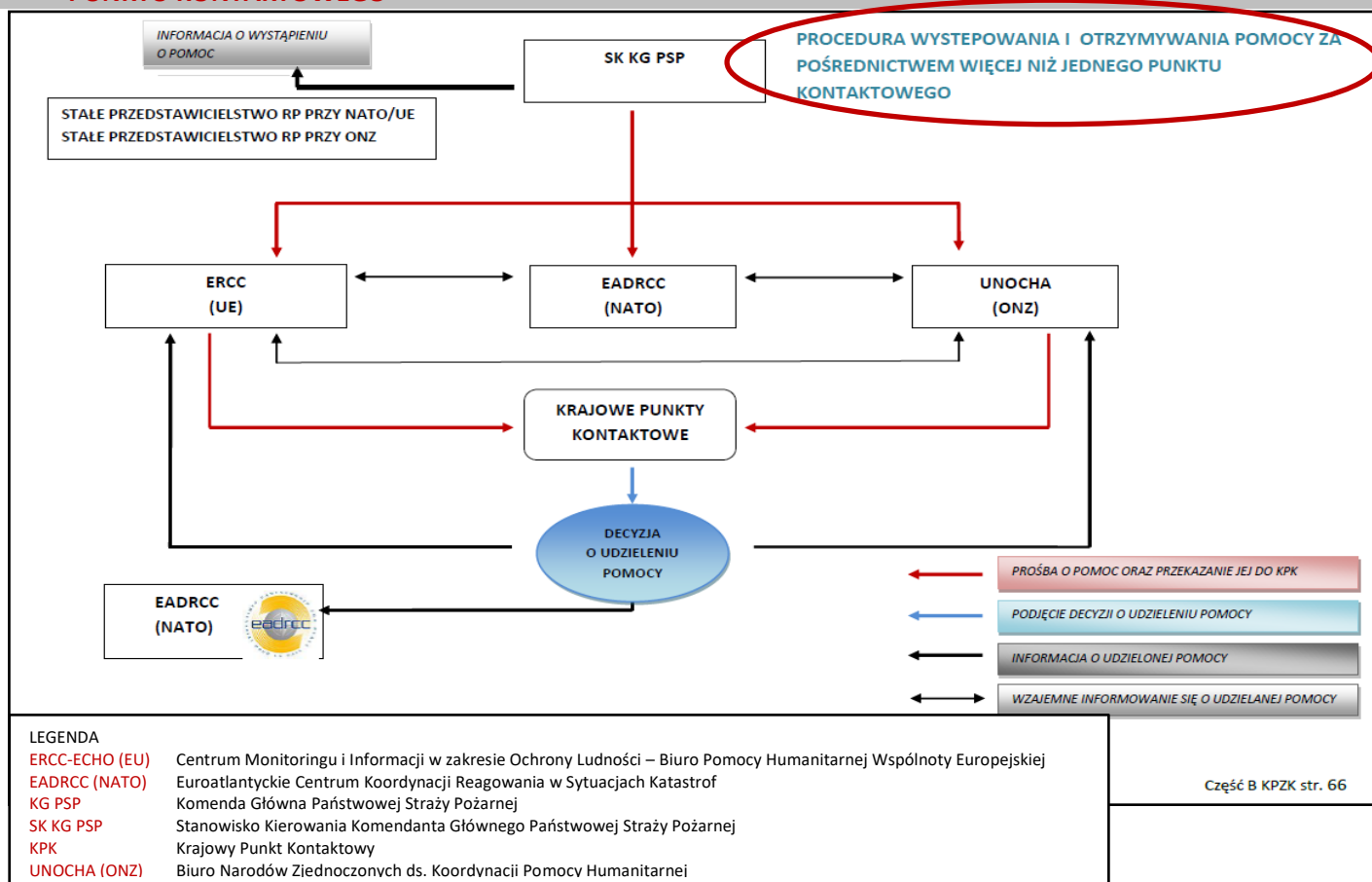
W sytuacji wyczerpania krajowych zasobów niezbędnych do przeciwdziałania sytuacji kryzysowej, istnieje możliwość otrzymania wsparcia międzynarodowego. KPZK przedstawia trzy procedury dotyczące wnioskowania o pomoc i schemat jej otrzymywania od Unii Europejskiej, Sojuszu Północnoatlantyckiego i Organizacji Narodów Zjednoczonych.

VI.6.4. PROCEDURA WYSTĘPOWANIA I OTRZYMYWANIA POMOCY ZA POŚREDNICTWEM ERCC-ECHO

VI.6.5. PROCEDURA WYSTĘPOWANIA I OTRZYMYWANIA POMOCY ZA POŚREDNICTWEM WIĘCEJ NIŻ JEDNEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO

VI.6.6. URUCHAMIANIE SIŁ ZBROJNYCH RP DO WSPARCIA DZIAŁAŃ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

KPZK zawiera informacje dotyczące uruchamiania Sił Zbrojnych RP na podstawie regulacji zawartych w ustawach o: zarządzaniu kryzysowym, Policji, Straży Granicznej, działaniach antyterrorystycznych, stanie klęski żywiołowej, stanie wyjątkowym oraz rozporządzeniach wykonawczych do nich. Przywołane zapisy dotyczą warunków niezbędnych do ich uruchomienia wraz ze wskazaniem podmiotu wnioskującego i decydującego o ich użyciu. Regulują kwestie finansowe i logistyczne. Odpowiadają na pytania: jakie rodzaje zadań mogą być wykonywane i kto je może określić oraz kto koordynuje działania SZ RP i innych podmiotów zaangażowanych w działania, a także jakie są zasady dowodzenia.

Warunki użycia SZ RP	Ustawa o zarządzaniu kryzysowym (art. 25)	Ustawa o Policji (art. 18) i rozporządzenie	Ustawa o Straży Granicznej (art.11 b-d)	Ustawa o stanie klęski żywiołowej (art. 18) i rozporządzenie	Ustawa o stanie wyjątkowym (art. 11) i rozporządzenie	Ustawa o działaniach antyterrorystycznych (art.22) i rozporządzenie
1	2	3	4	5	6	7
Planowanie użycia	wojewoda uwzględnia w wojewódzkim planie zarządzania kryzysowego udział oddziałów SZ RP, po czym uzgadnia z szefem WSzW	nie ma	nie ma	wojewoda uwzględnia w wojewódzkim planie zarządzania kryzysowego udział oddziałów Sił Zbrojnych RP, po czym uzgadnia go z Ministrem Obrony Narodowej	nie ma	po wprowadzeniu 3 lub 4 stopnia alarmowego
Sytuacja operacyjna uzasadniająca użycie SZ RP	użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające	zagrożenie bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenie porządku publicznego, jeżeli użycie oddziałów i pododdziałów Policji okaże się niewystarczające	sytuacja niecierpiąca zwłoki	zagrożenie bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenie porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej, jeżeli użycie sił Straży Granicznej okaże się niewystarczające lub uzasadnia to stopień zagrożenia	sytuacja niecierpiąca zwłoki	użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub niewystarczające
					dotychczas zastosowane siły i środki zostały wyczerpane	w przypadku wprowadzenia trzeciego lub czwartego stopnia alarmowego, jeżeli użycie oddziałów i pododdziałów Policji okaże się niewystarczające lub może okazać się niewystarczające

VI.6.7. ZESTAWIENIE ORGANÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ROZWIĄZANIE SYTUACJI KRYZYSOWEJ NA ODPOWIEDNIM POZIOMIE ADMINISTRACYJNYM KRAJU Z PODSTAWĄ ICH DZIAŁANIA

Na stronie 73 części B KPZK znajduje się zestawienie organów odpowiedzialnych za podejmowanie działań w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej, z uwzględnieniem poszczególnych poziomów administracji rządowej wraz z podstawą ich działania. Zestawienie to obrazuje proces narastania zagrożenia i przypisanych mu do reagowania dokumentów planistycznych. Poziom pierwszy dotyczy wystąpienia sytuacji kryzysowej na obszarze jednego województwa oraz konieczności wykorzystania rozwiązań zawartych w wojewódzkim planie zarządzania kryzysowego. W przypadku eskalacji zagrożenia i wyczerpaniu się zasobów wojewódzkich, konieczne jest uruchomienie poziomu ministerialnego. Dla zagrożenia określonego w siatce bezpieczeństwa, minister kierujący działem administracji rządowej podejmuje działania wskazane w jego planie zarządzania kryzysowego. Szczególna rola centralnych organów administracji rządowej ma miejsce w przypadku

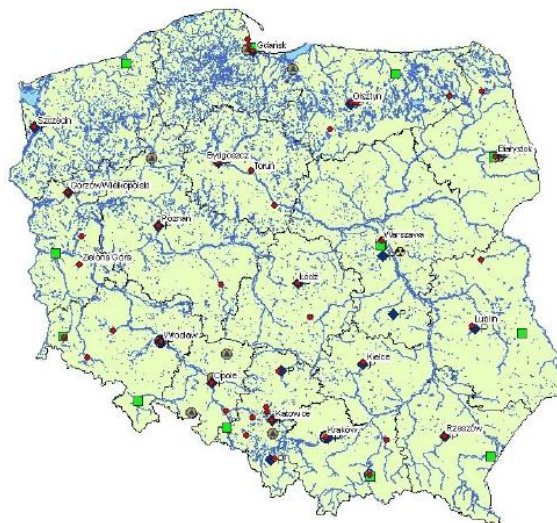
zdarzenia, którego skutki odczuwalne są na terenie kilku województw, a zagrożenie wymaga działań interdyscyplinarnych. Konieczne staje się uruchomienie procedur reagowania zawartych w KPZK przez Radę Ministrów, w tym przy pomocy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Wskazany przez Prezesa Rady Ministrów minister wiodący dla danej sytuacji kryzysowej, korzystając ze wsparcia innych ministrów i kierowników urzędów centralnych koordynuje działania w zakresie usuwania skutków zdarzenia. Przeciwdziałanie zagrożeniom na najwyższym – czwartym poziomie wymaga podjęcia szczególnych środków w drodze wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych: klęski żywiołowej, wyjątkowego lub wojennego.

W KPZK nie wskazano poziomu administracji samorządowej, gdyż ten obszar kompetencji znajduje się poza bezpośrednim oddziaływaniem KPZK.

POZIOM ZAGROŻENIA	ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ ODPOWIEDZIALNY ZA ROZWIĄZANIE SYTUACJI KRYZYSOWEJ	PODSTAWA DZIAŁANIA
"1"	WOJEWODA (sytuacja kryzysowa na poziomie wojewódzkim)	- wojewódzki plan zarządzania kryzysowego - plany wojewódzkich zespolonych służb, inspekcji i straży
"2"	MINISTER wiodący zgodnie z siatką bezpieczeństwa, przy rutynowym wsparciu innych ministrów (sytuacja kryzysowa w obszarze odpowiedzialności jednego ministra)	plan zarządzania kryzysowego ministra
"3"	RADA MINISTRÓW/Minister wiodący zgodnie z siatką bezpieczeństwa (sytuacja kryzysowa w obszarze odpowiedzialności kilku ministrów)	- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego - plany zarządzania kryzysowego ministrów
"4"	- stan klęski żywiołowej – organ wiodący (w zależności od obszaru): wójt, starosta, wojewoda, właściwy minister - stan wyjątkowy – Prezes Rady Ministrów lub wojewoda - stan wojenny – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej we współdziałaniu z Radą Ministrów	- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego - Plan Reagowania Obronnego RP

VI.7. ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie przekazują RCB raporty zawierające zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacji kryzysowej. Na ich podstawie, przy użyciu systemu informacji geograficznej (GIS), opracowywana jest mapa w postaci elektronicznej. Dostępna jest wyłącznie dla użytkowników zewnętrznych, którzy wskazani zostali przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów.

VI.8. PROCEDURY REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO – STANDARDOWE PROCEDURY OPERACYJNE, W TYM ZWIĄZANE Z OCHRONĄ INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

Poniżej przedstawiono skorowidz numerów stron części B KPZK, na których znajduje się opis 15 procedur realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w formie Standardowych Procedur Operacyjnych (SPO). Zawierają logicznie uporządkowany ciąg następujących po sobie zadań realizowanych przez wielu wykonawców w ramach jednego przedsięwzięcia.

Nr SPO	Nazwa SPO	Koordynator działań	Wykonawca	Nr str. w KPZK
SPO-1	Zwołanie posiedzenia Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (RZZK)	Dyrektor RCB	- Przewodniczący RZZK - członkowie RZZK – minister wiodący w zależności od rodzaju sytuacji kryzysowej - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa	76-77
SPO-2	Uruchomienie dodatkowych środków finansowych	Minister właściwy do spraw budżetu	- Prezes Rady Ministrów - Rada Ministrów - ministrowie właściwi dla rodzaju sytuacji kryzysowej, będący dysponentami części budżetowej - ministrowie właściwi do spraw: budżetu, rozwoju regionalnego - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa	78-80
SPO-3	Zasady informowania ludności o zagrożeniach – organizacja procesu komunikacji społecznej w sytuacji kryzysowej	Rzecznik prasowy/kierownik komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za komunikację społeczną podmiotu wiodącego	- Rzecznik Prasowy Rządu - rzecznicy prasowi/kierownicy komórek odpowiedzialnych za komunikację społeczną	81-86
SPO-4	Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicach RP	Minister właściwy do spraw wewnętrznych	- Przewodniczący RZZK i inni właściwi merytorycznie członkowie RZZK, w tym ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, zagranicznych - Rzecznik Prasowy Rządu - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Komendanci Główni: Straży Granicznej i Policji - Wojewoda	87-90
SPO-5	Wprowadzenie stanu klęski żywiołowej	Minister właściwy do spraw administracji publicznej	- Prezes Rady Ministrów - Rada Ministrów - Przewodniczący RZZK - Minister Obrony Narodowej - Minister Sprawiedliwości - ministrowie właściwi do spraw: administracji publicznej, rolnictwa, gospodarki, środowiska, zdrowia, transportu, gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej, łączności, informatyzacji, spraw wewnętrznych - Rzecznik Prasowy Rządu - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Prezes Rządowego Centrum Legislacji - Prezes Państwowej Agencji Atomistyki - Prezes Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	91-95
SPO-6	Wprowadzenie stanu wyjątkowego	Minister właściwy do spraw wewnętrznych	- Prezydent RP - Prezes Rady Ministrów/Przewodniczący RZZK - Rada Ministrów - Ministrowie: Obrony Narodowej, Sprawiedliwości - Minister właściwy do spraw: wewnętrznych, administracji publicznej, łączności, informatyzacji, zagranicznych - Rzecznik Prasowy Rządu - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Prezes Rządowego Centrum Legislacji - Prezes Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji - Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	96-101
SPO-7	Wprowadzenie stanu wojennego	Minister Obrony Narodowej	- Prezydent RP - Prezes Rady Ministrów - Przewodniczący RZZK - Ministrowie: Obrony Narodowej, Sprawiedliwości - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, zagranicznych, łączności, informatyzacji, gospodarki, transportu, gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej - Rzecznik Prasowy Rządu - Prezes Rządowego Centrum Legislacji	102-106

			– Szef Głównego Stanowiska Kierowania	
SPO-8	Postępowanie w sytuacji uprowadzenia terrorystycznego obywatela polskiego poza obszarem RP	Minister właściwy do spraw zagranicznych	– Prezes Rady Ministrów – Minister właściwy do spraw zagranicznych – Minister – Koordynator Służb Specjalnych – Zespół ds. uprowadzeń terrorystycznych obywateli RP poza granicami kraju (skład zespołu na str. 109 części B KPZK)	107-109
SPO-9	Działania w przypadku masowego napływu cudzoziemców na terytorium RP	Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, administracji publicznej	– Minister Obrony Narodowej – Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, energii, oświaty i wychowania, zabezpieczenia społecznego, zagranicznych – Szefowie: Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – Komendanci Główni: Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Policji – Prezes Rządowego Centrum Legislacji – Szef Urzędu do spraw Cudzoziemców – Dowódca Operacyjny RSZ (CZK MON) – Państwowy Inspektor Sanitarny MSWiA – organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej – Wojskowa Inspekcja Sanitarna – Komendanci Wojewódzcy: Państwowej Straży Pożarnej, Policji – Komendant Oddziału Straży Granicznej – Wojewoda – Rzecznicy prasowi: ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, wojewody – Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, rektorzy szkół wyższych – Kierownik samorządowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej – Kurator oświaty	110-123
SPO-10	Współpraca między administracją publiczną a właścicielami oraz posiadaczami samoistnymi i zależnymi obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej w zakresie jej ochrony	Minister właściwy dla rodzaju sytuacji kryzysowej	– Minister odpowiedzialny za dany system infrastruktury krytycznej – Minister właściwy dla rodzaju sytuacji kryzysowej – Minister – Koordynator Służb Specjalnych – Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Wojewoda – operatorzy infrastruktury krytycznej	124-127
SPO-11	Organizacja ewakuacji obywateli polskich spoza granic kraju	Minister właściwy do spraw zagranicznych w zakresie organizacji ewakuacji poza granicami kraju Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych i administracji publicznej w zakresie przyjęcia i/lub pobytu na terenie RP osób ewakuowanych	– Prezes Rady Ministrów – Ministrowie: Obrony Narodowej – Szefowie: Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego – Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych, zagranicznych, administracji publicznej, budżetu, gospodarki, transportu, turystyki, informatyzacji, zdrowia, energii – Główny Inspektor Sanitarny – Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – Komendanci Główni: Straży Granicznej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej – Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych (Centrum Zarządzania Kryzysowego MON) – Szef Urzędu do spraw Cudzoziemców – Szefowie Sztabów Komendantów Głównych: Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej – Wojewoda	128-141
SPO-12	Obieg informacji pomiędzy krajowymi organami i strukturami zarządzania kryzysowego	Dyrektor RCB	– Ministrowie kierujący działami administracji rządowej i kierownicy urzędów centralnych – Szefowie: Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego – Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – Wojewoda, starosta, wójt/burmistrz/prezydent miasta	142-148

SPO-13	Ostrzeganie i alarmowanie wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza	Minister Obrony Narodowej w zakresie działań instytucji (podmiotów wojskowych) Ministrowie właściwi do spraw: wewnętrznych i administracji publicznej w zakresie działań instytucji (podmiotów) cywilnych	- Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych - Dowódca Centrum Operacji Powietrznych – Dowódca Komponentu Powietrznego (COP-DKP) - Dowódca 22. Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania (ODN), Dowódca Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi (MJDOP), Dowódca 1. Regionalnego Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania (RODN) - Wojewoda, starosta, wójt/burmistrz/prezydent miasta - przedsiębiorcy telekomunikacyjni zgodnie z zapisami art. 176 a ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16 lipca 2004 r.	149-153
SPO-14	Przekraczanie granic RP przez wojska sojusznice w celu pobytu lub tranzytu	Minister Obrony Narodowej	- Prezydent RP - Prezes Rady Ministrów - Rada Ministrów - Minister Obrony Narodowej (Pełnomocnik do spraw HNS) - ministrowie właściwi do spraw: transportu, gospodarki morskiej, zdrowia, finansów publicznych, zagranicznych, środowiska - Wojewoda - Szefowie: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Komendanci Główni: Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, Policji - Wojskowy Inspektorat Sanitarny	154-158
SPO-15	Organizacja medycznego mostu powietrznego w przypadku wystąpienia zdarzenia masowego	Minister właściwy do spraw zdrowia/Dyrektor Lotniczego Pogotowia Ratunkowego	- Minister Obrony Narodowej - ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, administracji publicznej - Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych RP - Prezes Agencji Rezerw Materiałowych - Dyrektor Lotniczego Pogotowia Ratunkowego - Wojewoda	159-162

Każda SPO zawiera: cel, koordynatora i uczestników działań, podstawy prawne, moment rozpoczęcia i zakończenia procedury, przebieg działań opierających się na konkretnych przedsięwzięciach i ich wykonawcach.

NUMER PROCEDURY

SPOSÓB ODCZYTANIA INFORMACJI

NAZWA PROCEDURY

SPO-4

TYMCZASOWE PRZYWRÓCENIE KONTROLI GRANICZNEJ NA GRANICACH RP

I. Cel procedury, koordynator, podstawy prawne

Cel procedury	Koordynator działań	Uczestnicy
Określenie procesu przygotowania do tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych	Minister właściwy do spraw wewnętrznych	- członkowie RZZK - organy administracji rządowej wyznaczeni do udziału w posiedzeniu RZZK - kierownicy komórek do spraw zarządzania kryzysowego członków RZZK i wyznaczonych organów - przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych podległych Prezesowi Rady Ministrów

Wejście	Wyjście	Podstawy prawne działań
Zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa państwa, w tym spowodowane zdarzeniem o charakterze terrorystycznym, klęską żywiołową, międzynarodową imprezą masową lub masową niekontrolowaną migracją na terytorium RP, któremu przeciwdziałanie wymaga czasowego wprowadzenia kontroli granicznej na polskich granicach wewnętrznych	Czasowe zawieszenie postanowień Konwencji Schengen	- konwencja wykonawcza do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) - ustawa o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej - ustawa o ochronie granicy państwowej - ustawa o zarządzaniu kryzysowym - rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - zarządzenie Nr 86 Prezesa Rady Ministrów w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

II. Przebieg działań

Lp.	Przedsięwzięcie	Wykonawca
1.	Zebranie informacji o zdarzeniu i dotychczasowych działaniach zaangażowanych organów	Dyrektor RCB
2.	Przygotowanie (we współpracy z ministrem wiodącym) analizy zagrożenia i możliwości przeciwdziałania, z uwzględnieniem: - rodzaju i skali oraz przewidywanego zasięgu terytorialnego zagrożenia, - możliwości przeciwdziałania z wykorzystaniem dostępnych środków, - uwarunkowań międzynarodowych dotychczasowych i możliwych działań, zmierzających do zminimalizowania zagrożenia	Dyrektor RCB
3.	Przekazanie Przewodniczącemu RZZK wniosków z dokonanej analizy i rekomendacją dla zwołania posiedzenia zespołu, w celu rozpatrzenia zasadności przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych RP w związku z przewidywanym rozwojem zagrożenia	Minister właściwy do spraw wewnętrznych we współpracy z Dyrektorem RCB
4.	Przygotowanie i przekazanie przewodniczącemu Zespołu informacji dla Prezydenta RP o planowanym posiedzeniu RZZK	Dyrektor RCB
5.	Decyzja o zwołaniu posiedzenia RZZK. Podjęcie przez RZZK ustalenia o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych RP, wraz z określeniem trybu przywrócenia (planowy lub natychmiastowy)	Przewodniczący zespołu
6.	Przygotowanie projektu rozporządzenia MSWiA przywracającego kontrolę graniczną osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną kraju, określającego: - odcinki granicy państwowej, na której kontrola graniczna osób zostaje przywrócona, - przejścia graniczne, rodzaj ruchu dozwolonego przez te przejścia i czas ich otwarcia oraz zasięg terytorialny przejść granicznych, - okres, w którym kontrola graniczna osób zostaje tymczasowo przywrócona (na czas nie dłuższy niż 30 dni lub na przewidywany okres trwania poważnego zagrożenia), - zakres kontroli (dostosowany do przyczyn uzasadniających jej wprowadzenie), - możliwość stosowania kontroli na niektórych odcinkach drogowych lub kolejowych przecinających granicę państwową, a także w niektórych portach, przystaniach i portach lotniczych i lotniskach oraz przywrócenie obowiązku składania planu lotu przy przekraczaniu granicy w przestrzeni powietrznej Polski	Minister właściwy do spraw wewnętrznych
7.	Uzgodnienie treści projektu rozporządzenia z właściwymi merytorycznie członkami RZZK	Minister właściwy do spraw wewnętrznych

VI.9. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI

Organizacja łączności na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego, została określona w niejawnym załączniku do KPZK. Jego zawartość dotyczy przedsięwzięć organizacyjno-technicznych oraz możliwych do wykorzystania sił, środków i systemów łączności.

VI.10. ORGANIZACJA SYSTEMU MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

Strony 164-170 części B KPZK zawierają zapisy odnoszące się do organizacji systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, które są istotne ze względu na działania mające na celu: uzyskiwanie informacji o zbliżającym się lub zaistniałym zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzi, prawidłowe określenie rodzaju, skali i skutków zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie o niebezpieczeństwie podmiotów właściwych do reagowania, a także ludności.

SYSTEM MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ

CEL:

systematyczna obserwacja prowadzona w określonych punktach lub obszarach w celu wykrywania zagrożenia lub stwierdzenia zmian stopnia zagrożenia.

Opis systemu znajduje się na str. 165-167 części B KPZK.

Elementy opisu:

wykonawca zadania, cele, organizacja działań, wsparcie bieżące, budżet zadania oraz warunki operacyjne jego realizacji, czyli główne zagrożenia dla sprawności systemu.

SYSTEM OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

CEL:

Ostrzeganie: przekazywanie komunikatów i informacji uprzedzających o prawdopodobnych zagrożeniach, zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych, instruujące o sposobach wykonania takich działań oraz podniesienie gotowości podmiotów reagowania

Alarmowanie: natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i ludności, informującego o zdarzeniu (sytuacji kryzysowej), które może zagrażać bezpieczeństwu ludzi, ich mieniu i środowisku naturalnemu.

Opis systemu znajduje się na str. 168-170 części B KPZK.

Elementy opisu: cel i wykonawcy zadania, organizacja działań, rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych oraz budżet zadania.

OGŁOSZENIE I ODWOŁANIE ALARMU

	akustyczny sygnał alarmowy	środki masowego przekazu	wizualny sygnał alarmowy
OGŁOSZENIE ALARMU	modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla (podać nazwę miasta, terenu)	Znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej
ODWOŁANIE ALARMU	ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla (podać nazwę miasta, terenu)	

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE		
	ogłoszenie komunikatu	odwołanie komunikatu
UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU SKAŻENIAMI	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie około godz. min..... może nastąpić skażenie (podać rodzaj skażenia) w kierunku (podać kierunek)	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj skażenia) dla
UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU ZAKAŻENIAMI	Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj zakażenia) dla
UPRZEDZENIE O KLĘSKACH ŻYWIOŁOWYCH I ZAGROŻENIU ŚRODOWISKA	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj klęski) dla

VI.11. ZASADY INFORMOWANIA LUDNOŚCI O ZAGROŻENIACH I SPOSOBACH POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻEŃ

Każdej sytuacji kryzysowej przypisana jest instytucja, która ze względu na zakres merytoryczny, specyfikę działania i doświadczenie, nadzoruje zarządzanie daną sytuacją, w tym odpowiada za koordynację polityki informacyjnej. Podkreślenia wymaga fakt, że jej rzecznik jest zobowiązany do udzielenia informacji Rzecznikowi Prasowemu Rządu na jego polecenie.

Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek ich wystąpienia znajdują na str. 171-174 części B KPZK. Dotyczą zadań poszczególnych instytucji i reguł prawidłowego postępowania w kontaktach z mediami oraz niezbędne działania skierowane do społeczeństwa, zarówno przed wystąpieniem kryzysu, jak i w jego trakcie, a także po jego zakończeniu.

VI.12. ORGANIZACJA EWAKUACJI Z OBSZARÓW ZAGROŻONYCH

Organizacja ewakuacji została przedstawiona w formie procedury, której celem jest określenie procesu organizacji ewakuacji osób z obszaru zagrożonego województwa (regionu kraju). Procedura wskazuje koordynatora tego procesu, uczestników, podstawy prawne działania oraz przebieg działań wraz z wykonawcami.

VI.13. ORGANIZACJA RATOWNICTWA, OPIEKI MEDYCZNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

A. ORGANIZACJA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Organizacja ratownictwa medycznego, zawarta w części B KPZK na str. 179-182, wskazuje na podmioty systemu ratownictwa medycznego oraz proces i zasady ich współpracy, jak również mapę rozlokowania baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego na terenie Polski, a także procedurę podnoszenia gotowości szpitali.

ORGANIZACJA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY
CENTRUM URAZOWE
WYSPECJALIZOWANA JEDNOSTKA SZPITALA

ZESPÓŁ RATOWNICTWA
MEDYCZNEGO

LOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE

WSPÓŁPRACA

JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE
Z SYSTEMEM PRM:

JEDNOSTKI PAŃSTWOWEJ STRAZY
POŻARNEJ

JEDNOSTKI OCHRONY P.POŻ
WŁĄCZONE DO KSRG

SPOŁECZNE ORGANIZACJE
RATOWNICZE

INNE JEDNOSTKI NADZOROWANE
PRZEZ MSWiA

INNE JEDNOSTKI NADZOROWANE
PRZEZ MON

LEKARZ
KOORDYNATOR

112

CPR

LUB
STANOWISKA KIEROWANIA SŁUŻB
I PODMIOTÓW RATOWNICZYCH

Część B KPZK str. 179

PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE (PRM):

Cel: zapewnienie pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Organy administracji rządowej w zakresie ratownictwa medycznego: Minister Zdrowia sprawujący nadzór nad PRM na terenie kraju oraz wojewodowie odpowiedzialni za planowanie, organizowanie, koordynowanie systemu.

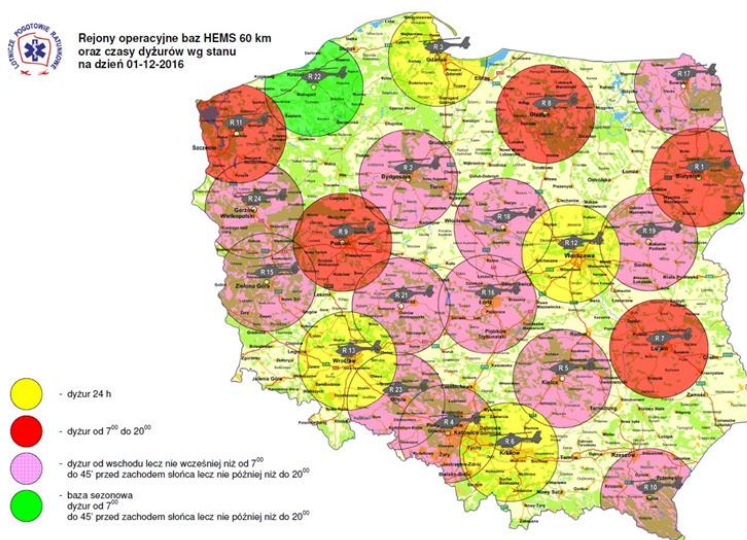
Główne elementy systemu:

- Zespoły ratownictwa medycznego: specjalistyczne i podstawowe;
- Zespoły Lotniczego Pogotowia Ratunkowego;
- Szpitalne oddziały ratunkowe (SOR).

ROZKŁOKOWANIE BAZ LOTNICZEGO POGOTOWIA RATUNKOWEGO (LPR)

Rejony operacyjne baz HEMS 60 km
oraz czasy dyżurów wg stanu
na dzień 01-12-2016

Część B KPZK str. 180

B. ORGANIZACJA OPIEKI MEDYCZNEJ

Zapisy dotyczące organizacji opieki medycznej, sporządzono w oparciu o *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2012 r. (Dz.U. poz. 741) w sprawie warunków i sposobu przygotowania oraz wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach.*

W części B KPZK, na str. 183-186, zawarto opis zadań i obowiązków w trzech obszarach działań:

1. Planowanie i realizacja zadań w zakresie zwiększenia bazy szpitalnej i zmiany jej profilu;
2. Tworzenie zastępczych miejsc szpitalnych;
3. Potrzeby kadrowe.

C. ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ

Organizacja pomocy społecznej, opisana w KPZK na str. 186-189 części B KPZK, składa się z kluczowych informacji w zakresie prawnych możliwości działania w tym obszarze, jak i rodzajów oraz trybów uruchamiania świadczeń pomocy społecznej w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

Zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na udzieleniu bezpośredniego wsparcia osobom w sytuacjach kryzysowych, należą do jednostek samorządu terytorialnego: szczebla gminnego i powiatowego.

Pomoc społeczna przyznawana jest na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w gminach przez ośrodki pomocy społecznej, a w powiatach przez starostę lub powiatowe centra pomocy rodzinie.

Na świadczenia z pomocy społecznej, które mogą być uruchamiane w ramach niesienia pomocy poszkodowanym w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, składają się:

- 1) świadczenie pieniężne w formie zasiłków celowych;
- 2) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 3) udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego.

D. ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

Zapisy w części B KPZK na str. 190-192, dotyczące organizacji pomocy psychologicznej, wskazują na rodzaj pomocy psychologicznej realizowanej bezpośrednio po zdarzeniu, czyli interwencji kryzysowej wraz z jej zdefiniowaniem oraz szczegółowym opisem organizacji systemu pomocy psychologicznej, wskazującym podmioty wykonawcze, sposób ich postępowania oraz zasady funkcjonowania.

GŁÓWNE ZADANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ OFIAROM SYTUACJI KRYZYSOWYCH:

- przywrócenie ofiarom sytuacji kryzysowych równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie,
- zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej,
- obniżenie lub wyeliminowanie kosztów społecznych i finansowych, wynikających z zaburzonych reakcji i zachowań ofiar i stanowiących poważne utrudnienie w funkcjonowaniu systemów społecznych,
- podtrzymanie i zachowanie zdolności personelu do wykonywania zadań ratowniczych i wspomagających.

VI.14. ZASADY ORAZ TRYB OCENIANIA I DOKUMENTOWANIA SZKÓD

Zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód składa się z części opisujących sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia na skutek sytuacji kryzysowej oraz procedur ubiegania się o dodatkowe środki finansowe przeznaczone na przywrócenie funkcjonowania kluczowych systemów. Obejmuje różne sposoby postępowania w zależności od rodzaju szkód i środków finansowych na ich usunięcie (str. 193-201 części B KPZK):

- A. **Sposób postępowania w przypadku powstania szkód w mieniu komunalnym jednostek samorządu terytorialnego** w związku z klęską powodzi, nadmiernych opadów atmosferycznych, huraganów, pożarów spowodowanych wyładowaniami atmosferycznymi lub osuwiskami ziemi. Zapisy określają działania: wójta/burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu lub województwa, komisji szczebla samorządowego, wojewody, ministra właściwego do spraw administracji publicznej.
- B. **Sposób postępowania w przypadku powstania szkód w gospodarstwach rolnych i działach produkcji rolnej** w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, huraganów, pożarów spowodowanych wyładowaniami atmosferycznymi lub osuwiskami ziemi. Zapisy określają działania: rolnika/producenta rolnego, wójta/burmistrza/prezydenta miasta, komisji powołanej przez wojewodę oraz wojewody.
- C. **Procedurę ubiegania się o kredyt inwestycyjny/obrotowy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej**, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przemrozienia, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, osunięcie się ziemi lub lawinę.
- D. **Sposób postępowania w przeciwdziałaniu ruchom osuwiskowym ziemi i usuwania ich skutków w zakresie ochrony obiektów infrastruktury użyteczności publicznej.**
- E. **Szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi.**

VI.15. PROCEDURY URUCHAMIANIA REZERW STRATEGICZNYCH

Rozdział dotyczący rezerw strategicznych opracowany został w formie procedury przedstawiającej przedsięwzięcia i wykonawców procesu udostępniania rezerw strategicznych w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej, sytuacji kryzysowej, odtworzenia infrastruktury strategicznej lub w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb obywateli, ratowania życia i zdrowia, a także potrzebę wsparcia realizacji celów społecznych. Wyjaśnia, jak powinien wyglądać wniosek o udostępnienie rezerw strategicznych oraz jakie elementy powinna zawierać decyzja o ich udostępnieniu. Szczegółowe informacje znajdują się na str. 202-204 części B KPZK.

VI.16. PRIORYTETY W ZAKRESIE OCHRONY ORAZ ODTWARZANIA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

Na stronie 205 części B KPZK, znajdziemy wykaz i opis priorytetów w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej. Celem ich wskazania jest możliwie szybkie zmniejszenie skutków naturalnych i antropogenicznych zaburzeń jej funkcjonowania, w tym przenoszonych do innych obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład systemów infrastruktury krytycznej oraz jak najszybsze odtworzenie funkcji przez nią realizowanych. W przypadku wystąpienia zagrożenia priorytety mogą zmieniać się dynamicznie wraz z rozwojem sytuacji kryzysowej i są zależne od wielu czynników:

1. Rodzaju zagrożenia oraz charakteru jego rozprzestrzeniania;
2. Skali zagrożenia;
3. Liczby obywateli dotkniętych skutkami zakłóceń w dostępie do usług dostarczanych przez IK;
4. Obszar dotknięty zagrożeniem.

Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego
dostępny jest na stronie internetowej
Rządowego Centrum Bezpieczeństwa
pod adresem:

<http://rcb.gov.pl/krajowy-plan-zarzadzania-kryzysowego/>

Opracowanie:

*Wydział Oceny Ryzyka i Planowania Cywilnego Rządowego Centrum Bezpieczeństwa,
na podstawie Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego, przyjętego przez Radę Ministrów
w dnia 8 stycznia 2018 r.*

